

SLOVENSKI NAROD.

»Naj vsak dan zvečer izvzema nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrta leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 34 K, za pol leta 12 K, za četrta leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrta leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se involé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pecamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Praktični panslavizem.

»Novoje Vremja« je priobčilo v svoji 11.580 številki z dne 22. m. m. tale zanimiv članek, ki ga priobčujemo v prevodu:

Praktični panslavizem, ta termin je vznikel v nemškem časopisu ob priliki »slovanskega tedna« v Petrogradu.

Z njim se označuje stremeljenje Slovanov po vzajemnosti na kulturni in gospodarski podlagi, ki se bo v bodočnosti izkazalo kot veliko bolj plodotvorno kakor politični in literarni panslavizem, ki je tako dolgo vznemirjal evropske politike.

Če se vglavimo v program tega praktičnega panslavizma, kakor ga je sestavil ljubljanski župan Ivan Hribar, moramo priznati, da je ta program velepraktičen. To niso fantazije, to so zahteve, ki izvirajo iz vprašanj vsakdanjega življenja.

Predvsem je veleznačilno, da Hribar ni sprožil vprašanja o vseslovanski razstavi na Ruskem. To idejo, katere uresničenje bi stalo ogromne vsote, je on ostavil na strani.

S 30.000 rublji, ki jih je dalo na razpolago finančno ministrstvo za prireditve vseslovanske razstave že leta 1903, ki pa dosedaj še niso bili porabljeni, ni mogoče prirediti slovanske razstave.

Če uvažujemo, da je zadnja vseslovanska razstava v Nižnem Novgorodu stala 20 milijonov in da bi taka razstava, pri tem še slovanska, v sedanjem času potrebovala na vsak način ne manjša sredstva, moramo priznati, da se pri sedanjem neugodnem položaju ruskih financ, slovanska razstava ne javlja kot vsakdanje vprašanje.

Kot ogelni kamen je torej Hribar postavil ustanovitev slovanske banke.

Stoječ na čelu ene izmed jugoslovanskih kreditnih bank, katere delovanje je razprostranjeno daleč preko mej mesta Ljubljane in Kranjskega in vedoč po lastni skušnji, da se je ta denarni zavod mogel ustanoviti samo s pomočjo češkega kapitala, nasvetuje on kartel slovanskih in ruskih bank, ki so že naložile svoj kapital v razna slovanska obrtna in industrijska podjetja.

Med take denarne zavode je treba prištevati tri češke banke: Živnostno banko, Obrtno banko in Srednjo zvezo čeških hranilnic, ki imajo svoje podružnice že celo v Dal-

maciji in Galiciji, nadalje one ruske banke, ki so udeležene pri nekaterih trgovsko-obrtnih in železniških podjetjih v Bolgarski, Srbiji in Črni gori.

Kako stališče zavzemajo zapadni Slovani napram položaju ruskega denarnega trga, izpričuje predvsem dejstvo, da je za časa izdajanja zadnjega 5% ruskega zunanega posojila od zneska 165 milijonov kron, ki je odpadel na Avstrijo, prišlo 70% te vsote v roke slovanskih subskribentov. Praga sama je takoj prvi dan subskribirala 25 milijonov. Marljivo so kupovali te vrednostne papirje tudi avstrijski Poljaki ne glede na to, da vse njihovo časopisje v tem hudem času ni prenehalo pisati o razpadu ruske države in ne glede na to, da se je na dunajski borzi vodila ljuta borba proti pripuščanju ruskega posojila na dunajski trg.

Misel o slovanski banki je očitno padla na rodovitna tla. Kakor čujemo, je v zvezi s tem »Volžsko-Kamska komercialna banka« sklenila poslati v zapadne slovanske dežele svojega uradnika, da na lieu mesta prouči slovanske finančne organizacije.

Kot nadaljnje praktično nalogo smatra Hribar ustanovitev slovanskega korespondenčnega urada. Čehi so že pred 10 leti sklenili zasnovati to podjetje in so v to svrhu zbrali že 100.000 kron. Seveda avstrijska vlada ni hotela dati za to potrebne koncesije, ker neče izpuustiti iz rok monopola, ki ga v tem oziru ima prosluli dunajski »Correspondenz-Bureau«.

Kot ne manj važno priznava Hribar vse, kar bi lahko dvignilo plemensko samozavest sredi kozmopolitske inteligence med slovanskimi narodi. V to svrhu je potrebno prirediti shode časnikarjev, učenjakov, učiteljev ter organizirati dijaške ekskurzije slovanske mladine po Rusiji in obratno.

Kažoč na zgled Češke, pripisuje on veliko važnost skorajšnjemu razprostranjenju sokolskih društev v Rusiji.

Nadalje opozarja Hribar na potrebo prirediti shode slovanskih pevskih društev in raznih slovanskih športnih krožkov, slovanske umetniške razstave in gostovanja slovanskih gledališč. Znanje ruskega jezika med Slovani bi se moralo poglobiti z razširjenjem v Avstriji že obstoječih »krožkov ljubiteljev ruskega jezika« in z uvedenjem ruščine v

srednje šole po zgledu Bolgarske, Srbije in Črne gore. V Avstriji deluje sedaj na reformo srednjih šol in razmotriva se vprašanje, če bi ne kazalo, da bi se nadomestil grški jezik z zakonitim njegovim kulturnim naslednikom na Vstoku — z ruskim jezikom.

Tak je v splošnosti še nepopoln program praktičnega panslavizma, ki ga je sestavil Hribar.

Ta program je udoben v toliko, da ga lahko sprejmo vse politične stranke in da razen dobre volje ni potreba v to svrhu nobenega posebnega truda. Bolj podroben program se ima sestaviti v Pragi. Ruski javni činitelji so že določili svoje odposlance, ki imajo oditi v češko metropolo. V njih ravnanje izražamo samo eno željo: manj besed, a tem več dejanj!

Državni zbor.

Dunaj, 1. julija. Prva polovica današnje seje je bila »posvečena« samo dogodkom na graškem vseučilišču. Debata je postala tako viharina, da je predsednik grozil prekiniti sejo. Vihar je izzval največ baron Morsey, ki je sirovo napadal svobodni miselno dijaštvo, profesorje in meščanstvo ter skušal dokazati, da so kmetje, ki so pod vodstvom Haghenhoferja naskočili graško vseučilišče, bili le mirni in nedolžni gostje. V tistem trenutku je pokazal poslanec Malik brezskolno dotičnih dogodkov, kjer je videti, kako so kmetje vihteli težke gorjace. Nastal je vrišč in razvila se je ostra, deloma sirova polemika med klerikaleci in Vsenemci na eni in med socialnimi demokrati in nemškimi naprednjaki na drugi strani. Končno je bil Malikov nujni predlog odklonjen. — Potem se je začelo razpravljati o maloruskih nujnih predlogih zaradi krvavih spopadov med kmeti in orožniki v dveh krajih na Gališkem. Brambovski minister Georgi je prečital poročilo o dotičnih dogodkih, kjer se postopanje orožnikov imenuje popolnoma korektno. Posl. Vityk (maloruski socialni demokrat): »To vse skupaj ni res! Vse je izmišljeno! Vi ste »Dichter« v uniformi! Minister je razburjeno repliciral, da se ne pusti tako psovati, a ker mu je Vityk še nadalje pripovedoval britke resnice, je zaklical minister: »Ali mislite, da imam maslo v žilah!« Obenem pa je prijel za sabljo, kakor da jo hoče potegniti.

Poslanec Vityk: »Ne bojim se vaših groženj. Trije kmetje so bili umorjeni.« — Le s težavo se je posrečilo predsedniku, napraviti mir. Govorilo je o stvari še več poslancev, vendar se razprava o teh nujnih predlogih ni dognala do konca, temuč se bo nadaljevala jutri. Seja se je zaključila že ob 6. uri zvečer.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 1. julija. Pri ministrskem predsedniku je bila danes popoldne konferenca z načelniki političnih strank zaradi programa za preostalo parlamentarno zasedanje. Ministrski predsednik je razložil vladni program, glasom katerega bi za nujnimi predlogi prišli na vrsto sledeči zakonski načrti: rekrutna predloga; zakon glede podpor rodbinam rezervistov; melioracijski zakon; podražavljenje severne železnice; prvo branje o predlogi glede naknadnega kredita za izboljšanje plač državnim uradnikom nižjih kategorij; prvo branje o zakonu glede zvišanja davka na žganje; prvo branje o predlogi glede znižanja davka od poslopij; o davku na avtomobile; drugo branje o zvišanju davka na žganje; drugo branje o izboljšanju plač državnim uradnikom; predlog poslance Chiarija, naj se pomnoži število podpredsednikov; volitve v delegacije. Ministrski predsednik je temu programu dostavil, da ne bo mogoče dognati zakona o zvišanju davka na žganje, temuč se bo vlada morala zadovoljiti z enoletnim provizorijem.

Dr. Wekerle na Hrvaškem.

Budimpešta, 1. julija. »Budapesti Hirap« poroča o predstoječem potovanju ministrskega predsednika dr. Wekerleja v Slavonijo: »Potovanju ministrskega predsednika se mora tako glede političnega položaja na Hrvaškem, kakor tudi glede srbskih razmer pripisovati velik politični pomen. Dr. Wekerle bo porabil to priliko, da stopi v dotiko s srbskimi škofi in posvetnimi srbskimi odličnjaki. Položaj na Balkanu se zadnje čase ni pojasnil, razmerje napram Hrvaški in napram srbski cerkvi je treba urediti. Ogrska vlada in dunajski krogi pa želijo, naj bi se s Hrvaško in glede srbskega patrijarhata napravil čimprej red.«

Ministrska kriza v Srbiji.

Belgrad, 1. julija. Kriza že traja 14 dni. Danes so se oficialno

pričela pogajanja vladne stranke z opozicijo. V političnih krogih upajo, da se dožene kompromis na ta način, da bo opozicija pripustila rešitev trgovinske pogodbe z Avstrijo, zato pa privoli vladna stranka, da se vrše v jeseni nove volitve.

Napetost med Bolgarijo in Srbijo.

Belgrad, 1. julija. V diplomatičnih krogih ne morejo tajiti, da se je razmerje med Bolgarijo in Srbijo zaradi vstaških čet v Macedoniji znatno poostrišlo. Vendar ni resnično, da bi se bolgarska armada mobilizirala ter so sploh vse vesti o grozeči vojski izmišljene.

Angleško-ruski dogovor zaradi Macedonije.

London, 1. julija. Angleško-ruska pogajanja o macedonskih reformah so se pred tremi dnevi zaključila. Dogovor se v glavnih točkah ravna po predlogih angleškega ministra Greyja. Rusija bo obvestila velesile o dogovoru, nakar se bo vršila v Carigradu konferenca poslancev, da sestavijo skupno noto o macedonskih reformah.

Strahovlada v Perziji.

London, 1. julija. Iz šahovega taborišča se slišijo grozne stvari. Narodnega voditelja Malika so vojaki privlekli po tleh kakor deblo v tabor, tam so mu z živega telesa toliko časa rezali meso, da je izdihnil. Tako razrezano truplo so vrgli psom. — Vznemirjenje med ljudstvom narasča. Mesto Tebris so zavzeli puntarji. Istotako je v njihovih rokah mesto Salmas. — Angleški poslanik je pri šahu ostro protestiral, da so kozaki obkolili poslaništvo. Šah je poslal svojega tajnika, da bi se ustno opravičil, a poslanik ga ni hotel sprejeti.

Dopisi.

Iz Domžal. Vsakemu količjak zavednemu Slovincu mora biti spomin na slovanska blagovestnika drag in svet. V znamenju sv. Cirila in Metoda se navdušujemo za svoje narodne svetinje, zato moramo pa baš na predvečer godu sv. Cirila in Metoda pokazati širni naši domovini, da spoštujemo sebe, zatorej pa tudi svoj narodni čut in ponos. Naj plam-

LISTEK.

Varstvo otrok.

Iz zapisnika društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnemokraku Idrija.

(Spisal okrajni sodnik Henrik Sturm.)

Nedavno je hotelo društvo preskrbeti propali družini z mnogimi otroci stanovanje. Oče, rudar, je bil hud alkoholik, v še večji meri pa se je vdala pijača njegova boljša polovica. Mala, čokata postava propale žene z nabuhlim obrazom je vzbujala gnus in pomilovanje. Plave lise na njenem obličju, ki so se redno videle, pa so dokazovale, da vlada v družini prepri in pretep. Mož je bil v toliko boljši, da se je, kakor je trdil, napil navadno le zvečer iz upravičene jeze nad svojo ženo, obenem pa zato, ker je vedel, da mora priti vsak dan trezen na delo. Več časa pa je zato imela njegova ljubezniva družica, ki se je v odsotnosti svojega moža napila že predpoldne do neza-vesti geruša, specifične pijače idrijskih delavcev, obstoječe iz špirita, vode in malo pelina. Seveda ni mogla na ta način skrbeti za snažnost in red v hiši, zato pa je bilo stanovanje umazano in nesnažno, saj ni niti perila in obleke prala in čedila, ampak je umazano perilo zavila in po-

tisnila pod postelj. Da je tako ugonobila perilo in obleko, to je ni nič brigalo.

Mali zaslužek moža ni zadostoval niti za pijačo, tem manj tedaj za hrano in gospodarstvo. Zato se je večkrat pripetilo, da ni bilo polodne pripravljeno kosilo. Pripraviti kosilo pa žena sploh ni bila zmožna, ker je bila skoro vedno pijana. Edina hrana, ki jo je družina zmeraj imela, je bil tedaj kruh; rudniško ravnateljsko izplačanje namreč rudarjem njihove mezde deloma v denarju, deloma v žitu, in to že od 17. stoletja naprej, zato ne manjka kruha v nobeni rudarski družini. Tako je bila tedaj tudi naša družina obvarovana pred izstradanjem.

Ker so se redno vsak večer, ko se je mož povrnil z dela domov, ponavljali prepri in pretepi v hiši, so se vsi bali te družine alkoholikov. Največ so pri tem trpele stranke, ki so stanovale z njimi v isti hiši, in pa sosedi, katerim ni prizanesla pijana zakonska dvojica z vpitjem in kregom. Čudno ni bilo tedaj, da je naposled prenehala potrpežljivost hišnega posestnika, ki je kalilecma hišnega miru odpovedal stanovanje. Kajpada sta ta dva počakala, da so jih s silo iztirali iz hiše, tako da so sledečo noč preživeli na cesti. Pripraven lokal, v katerem bi prenočevala družina, se ni mogel najti, vsaj občina ga ni mogla preskrbeti, ko ni hotel nihče v mestu sprejeti zlogla-

sne rodbine pod streho. Tako ni tudi pozneje dobila nobenega stanovanja v mestu in se je morala naposled zadovoljiti s hišo, ki je oddaljena pol ure od mesta.

Varstvo in skrbni vzgoji tako propalnih staršev je bilo izročenih 6 nedoraslih otrok v starosti od 3—12 let. Pozna se jim, da so njih starši alkoholiki: slabo rejeni in bolehní se niso mogli razvijati, tako da so tudi telesno zaostali, izvzemši obeh najstarejših otrok, kajti uravstveni nivo staršev je bil padal od leta do leta. Najzlastnejša in tipična slika otroka, čigar starši so alkoholiki, pa je sin, ki je, čeprav 8 let star, po svoji prilikavi postavi podoben 3letnemu otroku in ki vsled tega dozdaj še ne more obiskovati c. kr. rudniške ljudske šole, ker je zanj pot od stanovanja staršev do šole predaleč.

V takih razmerah se seve otroci niso niti nadzorovali niti varovali; oče čez dan na delu, mati je bila si-cer doma, a sedela pri pijači. Tisti otroci, ki so obiskovali šolo, so zapustili dom zjutraj in se vrnili šele zvečer popolnomanepotrebno se jim je zdelo priti opoldne domov, saj ne bi dobili kosila. Pa tudi šole niso obiskovali, temuč so se rajši potikali po travnikih in gozdovih.

Tako pomilovanja vredno življenje je živila družina, ko je sklenilo društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb, da v korist nedoraslih otrok uredi njih razmere. Trud, ki

ga je v tem oziru prevzelo društvo, je bil vsaj za enkrat dovoljen in uspešen.

Mati nesrečnega očeta teh otrok, poštena žena, živi še in je vkljub svojim 70 letom zdrava na duši in telesu. Preživljala se je do zadnjega časa s tem, da je služila v sosedni vasi za kuharico. Društvo jo je naprosilo, da naj prevzame gospodinjstvo v družini svojega sina. Stara mati je spoznala, da se le tako odpomore preteči izprijenosti njenih vnukov in vnukinj, ter je sprejela ponudbo. In zdaj skrbi in gospodari v družini svojega sina že dva meseca.

Pisec teh vrst je nepričakovano obiskal starico v stanovanju njenega sina ter se prepričal, kako lepo se je vsled razumnega gospodinjstva pametne ženske obrnilo vse na boljše. Otroci, ki ljubijo svojo staro mater iz srea, jo radi ubogajo, obiskujejo pridno in redno šolo ter se obnašajo lepo in vljudno. Njihov oče je bil doma in je pestoval, ko je bil ravno prišel z dela, najmlajšega otroka. Ženica je pravila, da se je njen sin čisto izpremenil; odkar je ona v hiši, da še ni bil pijan. A matere ni bilo v hiši. Ženica je tudi to pojasnila. Ker se ne more odvaditi jeruša, ki ga pa več ne dobi doma, išče tega strupa zunaj svoje hiše. Denar zanj pa si mora sama preskrbeti in zato hodi na delo v druge hiše. Ko je obiskal pisec družino, so mu dejali, da je že en teden ni bilo domov.

Tako bi bilo vse v najlepšem redu in upali bi lahko vse najboljše; ali pokazala se je še ena težkoča: prevelika oddaljenost stanovanja. Radi te ne more že imenovani 8letni deček obiskovati šole, poleg tega pa mora tudi mati rudarjeva stanovati v mestu samem, ker je njegovo stanovanje jako tesno in ker ne more dobiti v bližini nobenega stanovanja. Zato mora dvakrat na dan hoditi dolgo pot do svojega sina, kar pa vkljub svoji čilosti vprico svoje starosti ne bo mogla dolgo prenašati. Kako se je tedaj odpravila ta težkoča, ko manjka v Idriji tako zelo stanovanj?

V tej stiski se je obrnilo društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb na c. kr. rudniško ravnateljsko, ki je našlo i tu rešitev. Domenilo se je z rudniškim predstojnikom, da se odpove rudarju, ki stanuje kot stranka v eraričnem poslopju v bližini rudniške ljudske šole, stanovanje in tako se bode mogla kmalu preseliti v mesto družina, ki se je za njo potrudilo društvo.

Razumljivo je, da bo društvo tudi nadalje posvečalo tej družini največjo pozornost. Zanimivo pa je, ali se bo pametni starci posrečilo, spraviti tudi svojo snego na boljše pot in jo odvaditi pijače.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb povzroča mnogo težav skrb, poiskati dečkom, ki niso

té po naših gorah in gričih neštevili kresovi in naj pokažejo objestne mu tuje, tej domišljavi potvari, da biva tu rod, ki se ne da, navzlic vsem mogočim mahinacijam njegove rafinirane politike podjarmiti. Pri tej priliki gotovo ne bo težko nabrati kak naroden obolus za našo šolsko družbo, ki ima velike izdatke. Posebno naj pokažejo Slovenci v krajih, kjer so se že vgnezdili Nemci, da se zavedajo slovenskega pokolenja. Slovenci, v Domžalah in v okolici, ne upognite tilnika pred temi vašimi krutimi izkoriščevalci, vašimi smrtinimi sovražniki, pred temi nasilnimi Tirolci, kakršne se kažejo slovenskemu občinstvu zlasti v kolodvorski restavraciji, nemški kazini, zavetišču »Sulferajnovcev« in »südmarkovcev«, sicer vas bodo pregnali z vaše rodne zemlje in vas zarobili, kakor so že mnoge. V prvi vrsti je na vas ležeče, vrli Domžalci, da praznujete predvečer godu slovanskih blagovestnikov na slovesen način, zato naj plapolajo mnogobrojni kresovi vam v čast, drugim v spodbudo. V soboto zvečer torej prižgite toliko kresov, da se bo tirolskim privandrancem bliščalo pred očmi!

Slovenci!

V soboto zvečer pred praznikom slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda prižgite kresove širom naše lepe slovenske domovine!

Dnevne vesti

V Ljubljani, 2. julija.

Vzorne razmere v deželni bolnici. Neki operater srednje vrste, kateremu bog čudeže prepočasi dela, bi rad prišel z božjo pomočjo na prvo mesto v deželni bolnici. Pa kakor rečeno, bog čudeže prepočasi dela, zato ne gre! Na to je postal mož nerivozen in vsako najmanjšo bilkico porablja, da bi se potisnil ž njo naprej. Zadnjič je prišla v deželno bolnico ženska, katera je prinesla seboj listek, na katerem je omenjena operaterska kapaciteta zapisala, da naj se sprejme ženska na porodniški oddelku. Inšpekcijski zdravnik jo je poslal na ginekološki oddelku. Pamen-ten človek bi menil, da je to eno in isto. Omenjenega zdravnika, »ki zavzema v deželni bolnici odlično mesto«, pa je ta formalnost tako razkačila, da je v »Slovenskem Meščanu« po deželni bolnici takole podrgnil:

»Deželne bolnice — reši nas, o Gospod!« Tako pač vzklikne vsak, kdor je imel kaj opraviti s tem »vzornim« zavodom. Pride bolnik v bolnišnico, v sobo za sprejem bolnikov. Tu čaka eno uro, dve, predno pride kdo, da ga sprejme. Bolnik prinese s seboj listek od zdravnika, ki ga je zdravil mesece, poudarjeno, od zdravnika, ki zavzema v deželni bolnišnici odlično mesto, ali ta listek ne velja nič, kajti sprejemajoči zdravnik, človek, ki niti slovensštine ne zna (škandal!) in niti rubrik ne pozna v sprejemnem žurnalu, ki bolnika vidi prvič v svojem življenju, si prisvaja absolutno oblast odločbe, na kateri oddelku naj se odda bolnik. Šele po raznih posredovanjih se posreči bolniku priti na oddelku, kamor v resnici spada. Seveda ste med tem potekali že celi dve uri in že več. Pripomniti pa je treba, da se je treba

zelo potruditi, da se v tem »kratkem« času kaj doseže. Ako ne boš obletel cele deželne bolnišnice in iskal posredovalcev tu in tam, baš čakal, da se boš v sprejemni sobi postaral, predno te denejo kam. In potem ta velikanova vljudnost in prijaznost z bolniki! Neka gospa je želela, da bi se jo sprejelo v porodnišnico. Kako je »odločeval« sprejemajoči zdravnik, smo že omenili. Ker je gospa želela, da bi se jo sprejelo v II. razred, ji je dotični uradnik, ki je — mimogrede omenjeno — storil na človeka vtisk, kakor bi bil pri obedu nekoliko preveč pogledal v kozareček, precej »vljudno« povedal, da se je sicer ne sprejme, ako takoj ne odšteje nekaj nad 80 K. Ker nikjer ne najdeš napisano, da se morajo bolnišnični stroški plačati naprej, ni niti bolnica niti njen soprog vedel zato, in tudi ni imel pripravljenega denarja, pač pa se je dotičnega uradnika zagotovo, da se ta vsota plača prihodnji dan, oziroma se želelo, da naj se počaka toliko časa (četrt ure), da pove zdravnik, ki je zdravil bolnico in zaradi nje že govoril s primarijem porodniškega oddelka, kje se namesti bolnika. Odgovor nato je bil: »Če dr. X. plača, naj pa gre v II. razred.« Umljivo je, kako morajo tako prizori delovati na bolnico, ki vidi pred seboj težko operacijo, in nihče se ne bo čudil, da so se ji ob taki »vljudnosti« vllile solze po licu. Ker je soprog dotične bolnice slučajno osebno znan s kontrolorjem bolnišnične uprave, se je končno lahko dosegel sporazum, da plača stroške za pol meseca naprej prihodnji dan. Najboljše pri celi stvari pa je bilo potem to, da se je bolnici pozneje povedalo, da na porodniškem oddelku sploh ni nikake razlike po razredih, da vse bolnice dobivajo enako postrežbo in hrano, da so nameščene v skupnih prostorih. Pri sprejemu se je pa zatrjevalo, da se eventualno dobi hrana in postrežba III., II., I. razreda. Potemtakem v resnici ne veš, koga naj bi vprašal, da izveš, kako in kaj, na koga naj bi se obrnil, da te same »vljudnosti« ne pograbi jeza, da končno obrneš hrbet temu deželnemu »dobrodelnemu« zavodu, ko si pošteno preklel oni res velevezorni nered, ki se ga je posrečilo uvesti na ta zavod z onim zahrbtnim denuncijant-skim in protekcijskim zistemom, ki je v predzadnjih časih začel tako lepo cveteti na njem in obrodil že tupa- tam kak krassen sad, četudi »nekoliko krvav«. Danes smo priobčili en slučaj, ki se je slučajno dogodil človeku, ki nima one pravi tipične slovenske napake, požrti vse, kar se mu narine na krožnik, prepričani pa smo, da se take in enake stvari dogajajo danzadnevom, le da ljudje ponižno potrpe, ker so že navajeni takega ravnanja, ker vedo, da ni dosti razlike med ljubljanskim mestno klavnico in deželnim dobrodelnim zavodom — deželno bolnišnico. Za danes opozarjamo torej deželni odbor v prvi vrsti na naravnost škandalozno dejstvo, da opravlja v deželni bolnici inšpekcijsko službo, h kateri pripada tudi sprejemanje bolnikov, zdravnik, ki ne zna slovenski. V drugi vrsti naj se poskrbi zato, da se bolniku po sprejemajočem zdravniku ne bo jemalo zaupanja do zdravnikov, ki so jih zdravili zunaj bolnišnice, s tem, da se naravnost prezirajo njihove pospremnne listine, s katerimi so pospremili bolnika v bolnišnico. To bi menda zahtevala že zdravniška kolegialnost sama, ne glede na obzir napram bolniku. Končno naj bi se poskrbelo tudi zato, da se v sprejem-

ni sobi na vidnem mestu pritrdijo določbe glede plačevanja oskrbovalnih stroškov. Vsekako bomo deželni bolnišnici odslej posvečali vso našo pažnjo in brezobzirno odkrivali vse, kar je v kvar in sramoto temu za celo deželo tako velevažnemu zavodu. Občinstvo, katero ima tozadevnih izkušenj, prosimo, da nam jih naznani.

Mi smo to ponatisnili, ker menimo, da bi nikjer drugod kaj takega mogoče ne bilo. Da bi zdravnik na svoj lastni zavod, enak smrdokavri, blato metal, je nečuvstvo! Tudi mi te zadeve ne bomo iz pogleda puščali.

— **Klerikaleci se sramujejo katoliškega imena.** Svoje čase so klerikaleci vsaki najbrezpomembnejši stvari obesili katoliško ime. Vse je bilo katoliško. Katoliški so bili domi, katoliška društva, katoliška stranka. Malo je manjkalo, pa bi bili še hleve napravili katoliške. Ščesoma pa so se klerikaleci začeli sramovati tega pokoličevanja in so opustili katoliško ime, kjer so mogli, dali so katoliški dom na boben, pustili propasti katoliško družbo in celo pri svoji stranki, ki ji je bilo ime katoliško - narodna stranka, so vrgli katoličanstvo in narodnjaštvo čez planke in jo imenovali ljudsko stranko. Zdaj so tudi na Vrhniki posneli ta izgled. V ponedeljek so na Vrhniki praznovali desetletnico obstanka »Katoliškega doma«, s katero slavnostjo je bilo združeno slovesno zatajenje katoliškega imena. Na Vrhniki namreč ni več katoliškega doma. Deset let se je svetil napis, »Katoliški dom«, v ponedeljek pa je izginil. Zdaj se imenuje družbeni dom. Ali je to nemara zasluga nemškutarjev, ki imajo sedaj prvo besedo v bivšem katoliškem domu, ali je to zasluga tistih brezvercev, ki so glavni stebri klerikalizma na Vrhniki? Vsekako ni v bivšem katoliškem domu čisto nič katoliškega več, ne resničnih katoličanov ne katoliškega duha. Marolt, Muley, deževni poslanec Oehsentod in podžupan Tršar, ki daje tako vzpodbudne izglede praktičnega krščanstva, to so res mogoče, ki ne morejo hoditi v katoliški dom, če nečejo sebe osmešiti in slovensko ter katoliško misel kompromitirati. A ker ti mogoče ne vprašajo dosti za to, je tudi mogoče da so klerikaleci premenili ime katoliškega doma, da bi laglje nalovili kaj kalinov.

— **Proti Ciril - Metodovi družbi.** Ciril - Metodova družba ima dva strupena nasprotnika: nemški »Sulferajni« in »Slovensko krščansko socialno zvezo«. Obeh delovanje je naperjeno proti njej. Ni dovolj, da zatira vesoljno nemstvo slovenski narod, najti so se morali med Slovenci ljudje, ki gredo Nemcem povsod na roke. Naši klerikaleci so založili svoje žgigalice proti vžigalicam naše šolske družbe, zdaj pa nameravajo uvesti še svoj narodni kolek, ki naj istotako dela konkurenco narodnemu kolku Ciril - Metodove družbe. Klerikalec v njih brezdomovinstvu res nobena umazanost ni prevelika. Na narodnjakih je zdaj, da narodni kolek Ciril - Metodove družbe zahteva- jo prav povsod in da ga dosledno pri- lepljajo na vsako pismo in razgled- nico. Ako je veliko brezdomovinstvo klerikalcev, bodi naša narodna za- vest tolika, da s podvojenimi močmi delujemo za našo obrambno družbo. Tudi če ji klerikaleci spodnašajo tla, mora uspevati!

— **Bercetova 25letnica.** V nede- ljo 5. t. m. na praznik slovanskih bla- govestnikov sv. Cirila in Metoda bo

obhajal v trnovski cerkvi župnik Berce 25letnico svojega mašništva ali srebno mašo. Ker Berce ni hotel delati za klerikalno politiko, ga je škof po hudih šikanah s silo upokojil in ga pregnal s fare. Vendar škof še ni bil zadovoljen in je dal še potem čutiti Bercetu svojo jezo in sovraštvo. Prav pred kratkim, kakor zna- mo, mu je zagrozil, da mu odvzame mašo, ker je Dravljah govoril o lju- bezni do bližnjega. V narodnem ozi- ru je Berce velezaslužen mož, ki si je tekom let pridobil nevenljivih za- slug za slovenstvo in narodnost. Od ustanovitve Ciril - Metodove družbe je bil njen veden podpiratelj z besedo in dejanjem; bil je med ustanovitelji zagorskega Sokola, ki ga je zaradi njegovih zaslug imenoval za svojega častnega člana; kjer je služboval, povsod je skrbel za izobrazbo ljud- stva z ustanavljanjem bralnih dru- štev in pevskih zborov. Kako darež- ljivih rok je bil, vedo pripovedovati cele fare. Kaj čuda, da so bili ljudje povsod na njegovi strani in da je kruto škofovo preganjanje vzbudilo največje ogorčenje celo pri nekate- rih zmernejših klerikaleih. Ta mož obhaja torej v nedeljo 25letnico ma- šništva. Dolžnost vseh naprednjakov je, da se te obletnice udeležijo v kar najlepšem številu. Velika udeležba od naše strani bodi Bercetu v dokaz, da ga spoštujemo kot rodoljuba, in v zadoščenje za nečuvne krivice, ki mu jih je prizadejal škof Jeglič.

— **Shod zaupnikov »Narodne stranke« v Celju** pretekli ponedeljek je bil dokaj številno obiskan. Zasto- pane so bile malodane vse okrajne or- ganizacije. Zborovanje je vodil pred- sednik dr. Vekoslav K u k o v e c, ki je v svojem pozdravnem govoru po- udarjal, da je dolžnost stranke in njenih somišljenikov, da store vse, da se stališče stranke ne le vzdrži, ampak tudi tako okrepi, da bo lahko s polnim uspehom nastopila pri vseh volitvah. A ne samo političnega, marveč tudi prosvetnega dela je tre- ba. Zato je potreba, da somišljeniki posvetijo vse svoje moči na novo osnovani »Zvezi narodnih »društev« ki je za razvoj kulturnega življenja neprecenljive važnosti. O volilni re- formi za deželni zbor štajerski je po- ročal dr. Anton B o ž i č. Naglašal je, da namerava nemška večina v dežel- nem zboru Slovence politično popol- noma zadaviti. Po njenem načrtu bi se naj število virilistov pomnožilo od 3 na 5; število mandatov v velepo- sestvu in v trgovski in obrtni zbor- nici naj bi ostalo neizpremenjeno, pač pa bi se imelo pomnožiti število poslancev v mestni in kmečki skupi- ni, in sicer v mestih in trgih za 4 mandate, v kmečkih občinah pa za 2. Toda vsi ti novi mandati imajo pri- pasti N e m c e m. V splošni kuriji bi po novem načrtu imeli volilno pravi- co samo tisti, ki je nimajo v drugih skupinah, poleg tega pa bi se število mandatov pomnožilo za 4. A tudi od teh štirih mandatov bi po načrtu nemške večine ne pripadel niti eden Slovence. Potemtakem bi imeli spodnještajerski Nemci, katerih je jedva 40.000, 6 m a n d a t o v, Slo- venci pa, katerih prebiva na Štajer- skem pol milijona, komaj 10 poslan- cev. To je krivica, ki kriči do neba. Proti takšni nakani se je treba upre- ti z vsemi silami. Najmanj, kar mo- rajo Slovenci zahtevati, je, da še šte- vilo mandatov v kmečki skupini na Spodnjem Štajerskem pomnoži na 10, v skupini mest in trgov morajo Slovenci dobiti najmanj 1 mandat, v splošni kuriji pa vsaj 4. Za ta mini- mum slovenskih zahtev se je treba

boriti z vso odločnostjo in slovenskim poslancem v deželnem zboru je treba naročiti, da posežejo, če je treba tudi po obstrukciji, ako bi nemška večina ne hotela radevolje ugoditi tem skromnim slovenskim zahtevam. Na- to je govoril o političnem položaju, navdušeno pozdravljen, državni po- slanec Fran R o b l e k. Slikal je te- žavni položaj slovenskih poslancev v parlamentu, ki je posledica needino- sti med Slovenci samimi in pomanj- kanja slovenske solidarnosti. Glede jugoslovanskega kluba je naglašal, da se klub radi tega ne more posta- viti na odločno opozicijsko stali- šče, ker so v njem zbrani poslanci, ki zastopajo različne interese. Vendar pa se v klubu nikogar ne sili, glaso- vati za vladu. Čim bi se to zgodilo, bi bil govornik med prvimi, ki bi obr- nil klub hrbet. Poslanec je nato ob- širno razpravljal o novinskem kon- tingentu in o raznih gospodarskih in socialnih vprašanjih. Njegov govor je bil z odobravanjem vzet na znu- nje. Na predlog dr. Kukovca se je po- sal brzojavni pozdrav zborovalcev obolelemu državnemu poslancu Vin- ku J e ž o v n i k u. Po poročilu o sta- nju »Narodne založbe« in »Narodne- ga Lista« se je vnela živahna debata, ki so se je udeležili Spindler, Sevnik- kar, Pesek, Kitak, Rebek, dr. Kuko- vec, dr. Karba in Lesničar. Končno so zaupniki soglasno sprejeli tole re- solucijo: Glavni zbor zaupnikov na- rodne stranke izjavlja, da zahteva pravično volilno preosnovo za dežel- ni zbor štajerski v zmislu resolucij, sprejetih pri shodih narodne stranke dne 23. svečana 1908. Zaupniki, ogorčeni, da se namerava z načrtom nove volilne reforme prizadeti nove krivice našemu narodu — pozivajo slovenske štajerske deželnozbornske poslance in slovensko javnost sploh, da se z vso odločnostjo upre vsakemu poskusu, stališče slovenske deželno- zbornske delegacije relativno poslab- šati — ter poziva slovenske poslan- ce, da vsak tak poskus z vsemi le mo- gočimi sredstvi tudi z obstrukcijo preprečijo. Zaupniki pozivajo vladu, da upoštevajoča najprimitivnejši čut pravičnosti ne pripusti teptanja jav- nih pravic slovenskega naroda na Spodnjem Štajerskem, tvorečega tretjino prebivalstva, ker bi sicer morala prevzeti odgovornost za ne- dogledne posledice, ki bi jih rodilo njeno pristransko delovanje v prilog Nemcev.

— **»Deutscher Volksrat« za Spodnji Štajer** je imel, kakor se nam poroča, v ponedeljek, dne 29. junija t. l. v celjskem »Deutsches Haus« ob 4. uri popoldne shod svojih zaupni- kov. Zgovorni poslanec za mesto Cel- lje, znani M a r e k h l, klobasaril je po svoje o splošnem političnem polo- žaju, seve pri tem si pošteno privo- ščujoč šmentane »vindišarje«. Re- prezentant pristnega spodnještajer- skega nemštva, mestni »amtsvor- stand« dr. A m b r o s c h i t z, — ime samo je že značilno dovolj! — pa je govoril o novi volilni reformi za šta- jerski deželni zbor ter obrazložil, ka- ko strašansko se Slovence še proteži- ra, ker se sploh dopušča, da se o njih eksistenci na Štajerskem še — govo- ri. Ta nova reforma bode res uni- kum! Srednje- in Zgornještajercem se v vseh kurijah koncedira vse, nam Slovence pa nič ali pa betvice, ki so naravnost udarec nam v obraz. — Človek ne bi mislil, da živimo v 20. stoletju! Nam Slovence bi se na Turškem bolje godilo glede politi- čnih pravic, nego pa v zeleni Štajer-

(Dalje v prilogi.)

več šoloobvezni, primerne službe in dela. Večino rokodelskih obrti ima rudnik v svoji režiji, privatnih je prav malo, najvažnejši med temi sta čevljarstva in krojaška obrt. Rudni- ško ravnateljstvo pa sprejema v služ- bo le take mladoletne delavce, o ka- terih izreče rudniški zdravnik, da so zdravi in da morejo opravljati ru- darska dela. Idrijske sirote, katerih prehrana in vzgoja se je zanemarila na ta ali oni način, pa so v mnogih slučajih fizično nerazvite in slabe, bolehe, ozkoprčne, jetične postave, ki ne morejo nikakor premagati te- žav rudarskega dela. Mnogokrat je skušala varstvena oblast in odkar obstoja tudi društvo za otroško var- stvo in mladinsko skrb, pripraviti pri rudniku temu ali onemu osirote- lemu službo. Toda čeprav skuša g. rudniški predstojnik rade volje ugo- diti željam sodišča in društva, mora vendar v mnogih takih slučajih vsled neugodnega zdravniškega iz- pričevala odreči svojo pomoč.

Da bi tedaj društvo res v vsem obsegu doseglo svoje cilje, bi se mo- rala ustanoviti v glavnem mestu Ljubljani centrala, ki naj bi proizve- dovala v raznih rokodelskih in tr- govskih obrtih cele kronovine ali pa še prek njenih mej po službah in de- lu ter jih imela v evidenci. Le s po- močjo take centrale bi bilo mogoče preskrbeti idrijskim dečkom službe in dela ter odpraviti napako, da po- hajkuje mnogo osirotelih dečkov v

starosti od 14. do 18. leta brez posla po mestu, katerih edino delo je to, da kidajo po zimski sneg na ulicah. Sla- botna telesna konstitucija teh idrijs- kih dečkov ne bi tega ovirala, zakaj znano je, da Idrijačan takoj, kakor hitro ne živi več v ozračju svojega rojstnega mesta, popravi in utrdi svoje zdravje. Za kmetijstvo pa ni- ma nobenega smisla niti veselja, bil bi pa dober rokodelca ali obrtnik.

Takoj ko se je ustanovilo dru- šтво za otroško varstvo in mladinsko skrb, je imelo dela v obilici. Pri nje- govem človekoljubnem delovanju pa so se povsod pokazali stiki s ces. kr. rudniškim ravnateljstvom, čigar so- pomoči nujno potrebuje društvo. Č. kr. rudniško ravnateljstvo podpira in pospešuje odločno in blagohotno vsa stremjenja in namene tega dru- štva. Vzrok dobrim odnosom med društvom in rudniškim ravnatelj- stvom je ta, da stoji na vodilnem mestu rudniških uradov mož, čigar idealna narava se ne more odtegniti nobenemu plemenitemu in človeko- ljubnemu delu. Cel čas, odkar obsto- ji društvo za otroško varstvo in mla- dinsko skrb, se zanima č. kr. rudni- ški nadsvetnik gospod Josip Billek najživahnejše za njegove težnje in delovanje. Kajti on ni samo vstopil v društvo s tem, da je postal njegov ustanovni član, temveč se tudi naj- prijaznejše trudi, da ugodi željam in prošnjam društva, da priskrbi mla- dini službe pri rudniku in se dajo

izprijenim otrokom pripravna zave- tišča.

Ko pripovedujemo o delovanju društva za otroško varstvo in mla- dinsko skrb, moramo omeniti tudi deželno pomožno društvo za bolne na pljučnih na Kranjskem, ki je nedav- no na plemenit način prišlo na po- moč revni rudarski družini, s čimer je dokazalo svoj človekoljubni zna- čaj. Že več mesecev leži rudar bolan na jetiki; njegova žena je umrla pred letom za isto boleznijo. Priča- kovati se je moralo, da bo ista bole- zne zagrabila i njegovih pet nedo- raslih otrok v starosti od 2—9 let, če bodo ostali v bližini bolnega očeta. Malo prej, predno se je ustanovilo društvo za otroško varstvo in mla- dinsko skrb, je ta slučaj naznanila varstvena oblast omenjenemu dežel- nemu društvu s prošnjo, naj poma- ga otrokom ter jih varuje, da se ne nalezijo boleznijo. Društvo je radevo- lje dovolilo mesečno podporo v zne- sku po 10 K za vsakega štirih mlaj- ših otrok in je naprosilo varstveno oblast, da jih naj da v vzgojo stran od očeta, oziroma naj jim preskrbi stanovališča zunaj mesta v zdravih družinah. Za devetletno deklico, ki že lahko pomaga pri kmetijstvu, ni določilo nobene podpore in omenilo, da se ji lahko preskrbi brezplačno stanovanje in živež pri kakih člove- koljubni rodbini. Med tem se je usta- novilo društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb, ki je skrbelo za na-

daljne korake. Temu se je posrečilo najti zanesljive ljudi v Novi vasi pri Zireh, ki so prevzeli otroke v rejo, deklici pa se je preskrbelo delo pri nekem posestniku. Društvo je kupi- lo slabo napravljenim otrokom po- trebno obleko, perilo ter obutev in prevzelo skrb za nadaljne potrebe teh sirot. Obenem prispeva k stro- škom tudi z 2 Kmesečno za vsakega izmed 3 najmlajših otrok, ker so ljudje v Novi vasi zahtevali več kot 10 K na mesec za enega otroka.

Dobra reja otrok se bo nadzoro- vala in društvo bo skrbelo za to, a se bodo otroci dvakrat na leto zdrav- niško preiskali, kakor zahteva dežel- no pomožno društvo; to bo tem laž- je, ker je član društva tudi rudniški zdravnik. Človekoljubnemu delu obeh društev pa želimo, da bi doseglo svoj cilj, rešilo človeški družbi ome- njene otroke, ter bilo pozneje pono- sno na ta uspeh.

Proti naravnosti in šolski disci- plini je grešila 11letna deklica, učen- ka tukajšnje č. kr. rudniške šole, in bati se je bilo, da naravno čisto pro- pade. Da je dobila sredstva v dobavo slašče, se ni bala krasti, še več, vkljub svoji nežni mladosti je kaza- la nagnenje k nenravnim dejanjem. Temu pa ni bil njen oče vzrok. Kajti on je vdovec in ker je rudar, je čez dan na delu zunaj hiše. Zaradi tega nimajo njegovi 4 nedorasli otroci čez dan nobenega nadzorstva in tako

se je zgodilo, da je zaslala deklica na kriva pota.

Za njo se je zavzel najprej siro- tinski svet mesta Idrije. Sporazum- no z vodstvom dekleške ljudske šole je sklenil, spraviti deklico v »Grofice Lichtenthurnove dekleško sirotišni- co« v Ljubljani, poprej pa jo odte- gniti očetovemu nadzorstvu in jo od- dati v varstvo izkušene skrbnice. To se je takoj zgodilo. Obenem se je oprostila deklica šolskega obiska in šolska voditeljica gđe. M. Kavčič je z lastno ji prijaznostjo prevzela na- logo, da je trikrat na teden privatno poučevala deklico.

Vsi ti ukrepi sirotinskega sveta so bili povsem opravičeni. Zakaj če bi bila deklica nadalje obiskovala šolo, bi bila prav lahko pokvarila svoje sošolke. Pri deželnem sodišču v Ljubljani se je bila namreč vršila kazenska obravnava proti fantu, ki je bil učinil na deklici nenravno de- janje. K obravnavi je bila povablje- na i ona kot priča. Gotovo bi otročja radovednost sošolk, ki so o njenih tatvinah že nekaj slišale, želela od deklice natančnejšega poročila o ob- ravnavi, in odgovori deklice bi bili gotovo kvarljivo vplivali na cel raz- red.

Posrečilo se je tedaj, spraviti deklico v omenjeni zavod. K meseč- nim stroškom po 20 K prispeva njen oče po 5 K, ostalih 15 K pa daje dru- šтво za otroško varstvo in mladinsko skrb. (Dalje prih.)

ski. Toda vsaka sila do vremena. Podjarmili nas še ne bodo Tevtoni vkljub vsem razdrapanim razmeram, ki — žal — med nami samini vladajo. Tako brezobzirno zapostavljanje našega življa, kakršno se vrši v naši kronovini od strani majorizirajočih nas Nemcev, je že brezprimerno ter se mora prej ali slej maščevati. Tudi „Volksrat“ tega ne bo prepeljal. — Davno bi že bilo po tistem spodnještajerskem nemstvu, ko bi to vladala le količikaj hotela. Toda čakajmo! Stoletja, polna preziranja, pritiska in brezpravja, so šla mimo nas, in vendar smo še tu. Ne obupajmo! Ziveli bomo tudi dalje v kljub raznim renegatom a la Ambroschitz in v zljub drugim matorjem nasilnega »Edelvolka«.

— Poglavlje iz »jubilejske literature«. Od štajerske Save se nam piše: Na »nemški« šoli v Hrastniku ob južni železnici službuje kot nadučitelj mož, po imenu T a n z e r. Temu pedagogu ni dovolj, da ga je usoda določila v to, da širi nemško kulturo po hrastniškem grabnu, kar baje zdaj že hudo čuti, ne, hotel si je pridobiti tudi slave kot patriotičen »pisatelj«, zdaj v — jubilejnim letu! In res skrpulac je brošurico z naslovom »Unsere Jubelfeier«, broječo celih 14 strani, ter jo hotel prodajati — 5 snopcev po 1 K — kot »Festestgabe« otrokom naših nemških šol. Okrajni šolski nadzornik Gust. Vodusek opremil je knjižnico tudi z laskevno omeno ter jo priporočal dež. šolskemu svetu v — odobritev. — A glej! Gori v Gradcu pa, kjer imajo kaj prizanesljive oči za vse nemške proizvode, Tanzerjevemu detetu, kateremu je že kumoval nadzornik Vodusek, niso priznali življenja ter mu odrekli aprobacije. Tako je in nič drugače. Toliko v nekaj prinos podlistku »Spomin na preteklost v 149. številki« Slov. Naroda.

— Tečaj za učitelje, ki bi poučevali v trgovskih strokah na obrtnih nadaljevalnih šolah bo od 15. septembra do 1. oktobra t. l. na umetno - obrtni strokovni šoli v Ljubljani in je deželna vlada na podlagi prijav in stavljenih predlogov določila zanj sledeče gg. učitelje in nadučitelje: s Kranjskega: Franca Ivanca v Kranju, Emila Tomšiča v Smartnem pri Litiji, Karla Mahkota v Trzinu, Franca Ranta v Radeču pri Zidanem mostu, Ivana Stepšnika v Toplicah - Zagorju, Vincenca Zaletela v Postojni, Otmarja Novaka in Rudolfa Pleskoviča v Idriji (rudarska šola), Jakoba Pretnarja, Franca Gärtnerja na I. ozir. na II. mestni slov. deški šoli v Ljubljani, Antona Likozarja v reševalnici za zanemarjene dečke na Rakovniku, Viktorja Miheliča v Št. Vidu nad Ljubljano in Rudolfa Kumpa v Cerknici; iz Goriške: Alojzija Urbančiča iz Mirna, Avgusta Tanceta z Nabežine, Rudolfa Vižintina iz Renč, Pavla Mediča iz Gabrovice in Maksa Kuntika iz Solkana; s Štajerskega: Franca Pristovška iz Žalca in Josipa Korbana iz Gornjega grada.

— Promocija. Eksportni akademik gospod Vladislav Derč je bil na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem prava. Čestitamo!

— Imenovanje. Zadrugi instruktur za Kranjsko in Koroško okrajni komisar dr. Herman Blodig je imenovan za dež. vladnega tajnika na Koroškem. Zahtevamo Slovenca za njegovega naslednika!

— Geometerska vest. Evidenčni geometer I. razreda Ferdinand pl. Kleinmayr v Ljubljani je imenovan za višjega evidenčnega geometra II. razreda.

— Iz finančne službe na Štajerskem. Finančni svetnik Gustav Tauzher v Mariboru je imenovan za višjega finančnega svetnika. Računski praktikant Leopold Erjavec pri računskem oddelku deželne finančne direkcije je premeščen k računski ekspozituri v Maribor, davčni asistent Stefan Šuc od pristojbinskega oddelka finančnega okrajnega ravateljstva v Mariboru k davkariji v Sevnici, davčni praktikant Josip Sever pa iz Ptujja k pristojbinskemu oddelku finančne okrajne direkcije v Mariboru.

Ruski delegati na vseslovenski konferenci v Pragi. Vseslovenske konference v Pragi dne 12. t. m. se udeležijo sledeči ruski delegati: kot odposlanca stranke oktohistov član državnega sveta Krasovskij, poslanec Sidlovskij, Petrovo Solovovo, bivši minister Šipov in knez Grigorij Trubeckoj; izmed kadetov Miljukov in Maklakov; iz stranke, »mirnoobnovljencev« M. M. Kovalovskij in N. N. Lvov; iz zmernih desničarjev grof Bobrinski, izmed poslancev, ki ne pripadajo nobeni stranki, M. A. Stakovič in Denisov. Mestna občinska sveta v Petrogradu in v Moskvi sta izvolila za svoje zastopnike V. M. Volodimirova in N. I. Gučkova, obrtna skupina pa Rjakušinskega. Izmed slavistov se udeležijo konference Filevič in akade-

mika Kandakov in Korš (predsednik moskovskega društva slovenske kulture), izmed žurnalistov pa Fedorov, Pilenko in Svatkovskij.

G. kr. kmetijske družbe kranjske občine zbor bo v četrtek, dne 9. julija, ob devetih dopoldne v dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani. Spored: 1. Predsednik prične zborovanje. 2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1907. 3. Predložitev družbenega računa za l. 1907. in proračuna za l. 1909. (Račun in proračun se dopolnjujeta gg. družbenikom v pravem času.) 4. Volitev predsednika na mesto po § 19. družbenih pravil odstopivšega dosedanjega družbenega predsednika gosp. Otona pl. Detele, člana gospodarske zbornice, graščaka itd., ki se je preselil iz Ljubljane. 5. Volitev podpredsednika na mesto po § 18. družbenih pravil izstopivšega dosedanjega podpredsednika gospoda Frančiška Povšeta, komercialnega svetnika, državnega ter deželnega poslance, graščaka itd. v Ljubljani. 6. Volitev štirih odbornikov v glavni odbor na mesto po § 17. družbenih pravil izstopivših gg.: Antona grofa Barba, o. kr. komornika, graščaka, deželnega poslance itd. v Ljubljani; Leopolda barona Liechtenberga, deželnega glavarja namestnika, graščaka itd. v Ljubljani; Alojzija Pavlina, o. kr. veterinarskega nadzornika v Ljubljani, in Frančiška Pavlina, o. kr. stavbnega svetnika v Ljubljani. 7. Poročila in predlogi odborovi. 8. Poročila in predlogi podružnic. 9. Navesti in prosti govori posameznih družabnikov.

Velika vrtna veselica slov. trgovskega društva „Merkur“ dne 5. julija t. l. Iz trgovskih krogov se nam piše: Na tej veliki vrtni veselici se bodo videli v resnici popolnoma nove stvari. Omenili smo že večkrat, seveda le mimogrede, o panorami in zverinjaku. O panorami nečemo veliko pisati; kar se bode videlo skozi stekla, naj ostane še skrivnost, toda o zverinjaku smo pa mnenja, da je treba širšo javnost na njega posebno opozoriti. V tem zverinjaku bodo v prvi vrsti zastopane najrazličnejše eksotične in domače ptice. Med temi pticami bodejo tudi nekatere dresirane, in sicer se kot taka najbolj odlikuje inozemska ptica »Kaukus Australicus«, ki je sicer popolnoma podobna naši domači kavki, samo s to razliko, da ima na glavi bel greben in na nogah velike bele ostruge. Druga interesantna ptica, katero je šele pred nedavnim časom našel naš domači coolog »Štefan Žejna« ob reki Nil, se imenuje »Nil«. Ta žival je jako interesantna, da bo vsakogar presenetila, kdor si jo bo ogledal. Opisati to žival je težko, ker je predpotopna, in smo radi tega naprosili coologa Štefana Žejna, da bo sam navzoč v zverinjaku in bo gledalcem prav vljudno opisal in razložil ta čudni tvor. Razen teh navedenih ptic ima zverinjak še druge poštastne živali, kakor sove iz Kavkaza, zelene jastrebe, leve, žirafe, opice i. dr. z eno besedo, popoln zverinjak, ki bo imel svojo godbo. — Interesantno in zabavno bo tudi gledati balije, potem potovanje po afrikanski puščavi na velblodu, kuhanje Evropejca, ki je padel ljudožrcem v kremplje itd. — Vse to je velezanimivo in dokazuje dovolj jasno, da se je veselični odsek v resnici zelo potrudil, da priredi nekaj izrednega, lepega in tudi zabavnega. Opevolano smo že trdili, da bo veliko smeha, in prepričani smo, da nismo v ničemer pretiravali. Poudarjamo pa še enkrat, da se vrši veselica ob vsakem vremenu. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v areni, Sokolovi dvorani in drugih prostorih »Narodnega doma«.

Srečevanje na „Merkurjevi“ veselici dne 5. julija. Nekaj krasnih dobrih za to veselico bo razstavljenih v soboto in nedeljo dopoldne v izložbi tvrde Gričarje & Mejač, na kar si usojamo slavno občinstvo opozarjati.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb je naklonila kranjska stavbna družba 200 kron kot jubilejni dar. — Nadalje mu je poslal gosp. dr. Jos. Furlan, odvetnik v Ljubljani, 10 K vsled neke kazenske poravnave.

Računske listke družbe sv. Cirila in Metoda so naročile nadalje sledeče p. n. tvrdke: V Ljubljani: hotel »Seidel«, gostilna pri »Lipi«, restavracija Čonček, hotel »Strukelj«, gostilna Tratnik, »Narodni dom«, »Meščanska pivarna«, Frančiška Hostnik; gostilna pri Zupanu, kavarna »Evropa«, gostilna pri »Levu«, gostilna »Novi svet«; iz drugih krajev: Josip Vidrih, Ajdovščina; Fil. Orne; Tomaj; gostilna Deisinger, Škofja Loka; H. Lončar, Trzin; »Narodni dom«, Celje; Fr. Spacapan, Ozeljan, Sempas; Kalíšek, gost. Fužine; Karolina Žitko, Senožde; Ant. Rustija, pek. mojster, Ajdovščina; Francka Legat, Lesce; Podružnica Vuhred; Antonija Cvar, restav., Ortenek; hotel »Grič«, pri Brežicah; Al. Rože,

gost. na vagi, Sežana; Milka Korenčan, Vrhnika; Anton Urbančič, Čatež, pri Vel. Loki; Fani Slajpah, Vel. Loka; Anton Vuga, gost., Sv. Lucija ob Soči; Mar. Čop, Žirovnica, Gorenjsko; Ivan Glušič, Gorica; Anton Rovšek, Vič; hotel »Lloyd«, Ljubljana.

Detelne društvo državnih pisarniških olojantov in pomočnikov za Kranjsko v Ljubljani — je svoj redni občini zbor, ki dne 7. junija t. l. ni bil sklepčen — preložilo na nedeljo, dne 5. julija 1908, točno na 3. popoldne v restavraciji hotela »Strukelj« v Kolodvorskih ulicah z običajnim, oziroma s istim dnevnim redom, kakor bi se imel prvič vršiti. Člani, posebno ljubljanski, se opozarjajo in naprošajo, da se obnega zboru prav mnogostevilno udeležijo. — Marsikdo v Ljubljani se je zopet britko varal, ker je pričakoval tako sigurno zagotovljene pomaknitve Ljubljane s 1. julijem v II. aktivitetni razred. Tu se vidi, koliko se sme dati na razna tozadevna poročila.

Hrvaški dijaki prirede v petek, dne 3. julija v veliki dvorani »Nar. doma« koncert. Ze skrbno sestavljen program in radodaren namen koncerta, čigar čisti dobiček je namenjen revnim ljubljanskim dijakom, bi moral vzbuditi zanimanje ljubljanskega občinstva. Se enkrat torej opozarjamo na koncert in pričakujemo, da se ga občinstvo v največjem številu udeležijo.

Vojaški veteranski kor v Ljubljani priredi v Ljubljani, dne 5. julija jubilejno slavnost v proslavo 60letnega slavnega vladanja cesarjevega.

Na korist pogorelcem na Bledu priredi restavracija v »Švicariji« gosp. Kenda v soboto 4. t. m. koncert. Vstopnina 40 vinarjev za osebo. Začetek koncerta ob 1/8. Ker je vsa vstopnina namenjena pogorelcem, se preplačila hvaležno sprejemajo. V svrhu kontrole naj vsakdo, ki preplača vstopnino, vzame toliko vstopnic, kolikor znaša preplačilo.

Učinki alkohola. Med najlepše in najprijetnejše izprehode našega mesta spada godzna pot v Šiško. Posebno ob jutranjih in večernih urah prihajajo ljudje radi tu sem, da se naužijejo v prosti naravi svežega zraka. Zadnja dva praznika pa se je pripetilo nekaj nečuvnega. Pijani ljudje, ki prihajajo ob nedeljah ponoči iz Šiške tu sem, so v svojem vandalizmu izruvali kar par klopi ter jih pometali na pot. Nadalje so poškodovali ograje pri mostičih, tako da se lahko pripeti velika nesreča, če se kdo slučajno nasloni na ograjo. Obračamo se na pristojne organe s prošnjo, naj kaj izdatnega ukrepejo proti takim in enakim »nedeljskim zabavam«. Mogoče bi bilo umestno, če bi kdo izmed gg. orožnikov šišenske orožniške postaje, v katere okrožje spada tirolski gozd, vsaj ob nedeljah pazil na red. Hudodelce naj bi se eksemplarično kaznovali.

V tujni ponesrečili. Dne 29. m. m. je v predoru v Anlaufalu na Solno-graškem električni tovorni vlak povozil mehaniškega delavca Ignacija Zajca, doma od Sv. Jakoba pod Ljubljano. Zajec je bil rojen l. 1880 in ima brata Franca Zajca. Na tej progi se je zgodilo že več nesreč, ker stavbno vodstvo premalo pazi na varnost.

Žalostna košnja. Od Grosuplje se nam piše: Od vseh strani se čujejo tožbe o veliki škodi, ki jo je napravila že sedaj tako nenavadno dolgo trajajoča suša! Tukaj pri nas je pa škoda izredno velika. Na vrtovih ja vse zgorelo; kdor ni pridno škropil, ne bode pridelal ne bilke salate, ne fižola, ne korenja, — sploh nič sočivja! Po njivah je ves krompir sicer v cvetju — a popolnoma ovenel, kakor bi ga črv spodjedal!! Kar se pa tiče pridelka na senu, je pa že prava katastrofa za naš okraj! Po senožetih v bližini Grosuplje se ne bode dobilo niti desetinke mrve od prejšnjih let. Žalostno je videti po travnikih delujoče kosce, ki mahajo in mahajo po zelo nizki travi — katerapasaena solnca kar skoraj izgubi! Trava je komaj tako visoka, kakor druga leta otava. Delavec se pa mora vse eno drago plačati, ali kosi visoko ali pa nizko travo! Kaj bomo polagali živini na zimo? Našim poslancom pa kliče: »Tu vas čaka hvaležno polje delavnosti!!«

Solska mladina v Kostanjevici priredi v dvorani gosp. Lav. Bučarja 5. julija ob 5. popoldne koncert.

Lokalna železnica Kranj-Trzin s postajami Naklo, Duplje in Trzin in s postajališčem in nakladališčem Križe se bo dne 6. julija 1908 izročila javnemu prometu. Postaje Naklo, Duplje in Trzin se odprejo za popolen promet, postajališče in nakladališče Križe za oseben, prtljažen in omejen blagovni promet in sicer se vrši od tega postajališča odprava oseb v vlak, odprava prtljage doplačilnim potom.

Ob otvoritvi nove železnice Kranj-Trzin. »Gorenjec« poziva Slovence ob novi železnici Kranj-Trzin, da ob njeni otvoritvi, v nedeljo 5. t. m. okrase svoja poslopja s slovenskimi zastavami, sami naj pa pridejo kar najbolj mnogostevilno na posamezne postaje te železnice ali pa se postavijo kar ob progi in pozdravijo prvi vlak s povabljenimi gosti z grozovitimi »živio« in »na zdar«-klici. S tem pokažejo, da se zavedajo važnosti nove železnice in da teče ta samo po slovenskih tleh. Posebno Trzinčani naj pokažejo, da je Trzin slovenski.

Kranjskagorska podružnica »Slovenskega planinskega društva« priredi pred zborovanjem dne 5. julija ob 9. dopoldne ob ugodnem vremenu izlet v divno Planico k izviru Nadiže. Da se more tam kaj pripraviti se prosi, da se javi do sobote vsak, ki se namerava udeležiti tega izleta.

Izletnikov na Mrzlico obeta priti v nedeljo 5. julija lepo število. Kdor količikaj ljubi slovenske planine in ima smisel za gorsko krasoto in hoče uživati planinski zrak v hlad, naj pohiti na naš savinski Triglav, od koder je diven razgled na dobrišen del slovenske zemlje. — Nekaj izletnikov pojde že v soboto popoldne ob 4. iz Griž, da bodo na vrhu žgali ogromen kres z umetelnim ognjem v čast sv. Cirilu in Metodu, dario trgovca G. Kvedra v Žalcu. Glavni del izletnikov pa odrine v nedeljo zgodaj zjutraj iz Žalca, oziroma iz Griž, potem iz Trbovelj, Hrastnika itd. Pri »Hausenbichlerjevi koči« bo točil gostilničar G. Naprudnik iz Griž dobro kapljico; jestvine si oskrbi vsak sam. Na obširni planinski trati se bo razvila pravcata planinska veselica.

»Studenski fantje« prirede na god slovenskih blagovestnikov dne 5. julija v prostorih g. Al. Kobala v Studenem veselico.

Redni občini zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Št. Peter na Pivki in okolico se vrši 5. julija, v nedeljo, na praznik naših blagovestnikov, v Št. Petru v gostilni pri »Zvezdi« popoldne ob 6. uri z navadnim dnevnim redom. Po zborovanju petje in prosta zabava. K polnoštevili udeležbi vabi najljubnejše odbor. Vseh pravih rodoljubov in poštenih narodnjakov naj bode klic: prihodnjo nedeljo k zborovanju. Tedaj proč z osebnostmi in drugimi malenkostmi in vsi na svidenje pri »Zvezdi« v Št. Petru. S tem bomo pokazali svojo narodno zavest, obenem pa tudi položili majhen dar domu na oltar!

Iz Zagorja ob Savi. Na predvečer slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, v soboto dne 4. t. m. priredi podružnica na vrtu gospe Marije Weinbergerjeve slavnost s kresom in umetelnim ognjem na Gorici, slavnostnim govorom, petjem in godbo na lok. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost. Za slučaj slabega vremena se vrši slavnost v nedeljo večer. Vodstvo naše dične šolske družbe nam pošlje govornika iz Ljubljane, vrli »Zagorski Sokol« in »Pevski klub« prevzame stroške za kres in umetelni ogenj; slednji in pa »Zagorski orkester« sodelujeta tudi pri koncertu. Bratsko složno, hočejo pokloniti naša društva vsako svoj dar domu na oltar. Rodoljubni Zagorjani, sledite vzgledu naših društev! Pokažite, da niso oživele naše podružnice razvaline Zagorskega napredništva, tako se je pisalo takrat o nas — marveč napredni Zagorjani, ki so zvesto stali za svoj dom in stoje zanj še vedno trdno kakor skala!

Na naslov južne železnice! Iz Pragarskega se nam piše: Zadnji dopisnik iz Ptujja glede postajališč Stertal nam je vsem Poljancem prav iz srca govoril. Pravi škandal je, da se južna železnica ozira samo na mesto Ptuj, dočim slovensko okolično popolnoma prezira. Tako je odvzela s 1. majnikom 4. postajališču Stertal brzovlak, ni ga pa nadomestila z nobenim lokalnim vlakom. Od 11. dopoldne pa do polu 6. zvečer ne stoji torej na Stertalu noben vlak. Ljudje, ki imajo torej v Ptujju čez 11. dopoldne spraviti, morajo seveda potem peš domu, dočim drdra vlak ob 1/11. skoraj prazen proti Stertalu. Istotako morajo kupci, ki imajo na sejmi v Št. Lovrencu ali na Ptujski gori opraviti, čakati do polu 6. zvečer, da se morejo iz Stertala odpeljati. Ali nam hoče južna železnica s svojo slabo zvezo res še teh par sejmov zatreti g. Ornigu na ljubo?

Vransko. »Podružnica sv. Cirila in Metoda« je prejela od občine vranske 20 K podpore, od občine vranske 10 K, od občine prekopske 5 K in od okrajnega zastopa vranskega 20 K. Skupaj 55 K. To so zopet novi dohodki, ki jih podružnica poprej ni imela. Z veseljem tudi poudarjamo, da se je nabralo v nabiralniku pri g. Košenini v sedmih

mesecih 100 K. Naj bi posnemale to podružnico vse druge podružnice!

Podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Brežicah priredijo v nedeljo, dne 12. julija na vrtu Narodnega doma veliko ljudsko veselico. Svrala bo vojaška godba o. kr. pešpolka iz Karlovca, sodeloval bo tudi čitalniški pevski zbor.

Ustrelli se je v Brežicah vodja ondotne tovarne za palice, 22letni Vladko Spitzer, sin zagrebškega trgovca in lastnika imenovane tovarne.

Iz Maribora se nam piše: Gospod Ivan Zemljčič, ki je bil pred kratkim imenovan sodnim pristavom za Ormož, vodil je začasne posle preiskovalnega sodnika pri tukajšnjem okrožnem sodišču. Za ves čas svojega službovanja pri sodnji v Mariboru ne more g. Zemljčič nihče niti najmanjšega očitati in vendar ga nesramno napada znana cunjja »Marb. Zeitung«, ter ga imenuje »einen windischnationalen, allelawischen Gerichtsadjunkten«. Gospod Zemljčič ima namreč to edino napako, da je rojen Slovenec in da je kot tak tudi Slovenec pravilčen, kar je seveda v obeh naših »hajlovcev« največji greh. Sicer so pa po mnenju »Marb. Ztg.« tudi gg. davčni uradniki, kakor Dolinšek, Belšak itd. »nationale Heisssporne«, pred katerimi ima »Marb. Ztg.« grozen strah, da bi ne »poslovenili« menda kar čez noč mariborske davkarije. Kakor se vidi, vpliva sedanja velika vročina zelo močno na nemško mariborsko klepetuljo, ki se imenuje »Marb. Zeitung«.

Prijet vlomilec. V Mariboru so prijeli 33letnega mesarskega pomočnika Franca Žiberta iz Blance pri Brežicah, ker je vlomil v neko trgovino in odnesel za 75 kron blaga.

Prijet vojaški begun. V Mariboru so prijeli Leopolda Keršiča iz Nove vasi pri Slovenski Bistrici, ker je pobegnil od vojakov in ukradel več obleke.

Nemška zmaga. V Št. Ilju v Slov. Goricah so pri zadnjih dopolnilnih občinskih volitvah zmagali Nemci in nemskutarji. Ta uspeh pripisujejo Nemci »Südmarki«, katere pogubonosni upliv za nas se vedno bolj kaže na naših mejah.

Ustanovni zbor »Zveze narodnih društev na Štajerskem in Koroškem«. Dne 28. junija t. l. ob 4. uri popoldne se je vršil v Celju, in sicer v tamošnjem »Narodnem domu« ustanovni zbor »Zveze narodnih društev na Štajerskem in Koroškem« ob veliki udeležbi odposlancev posameznih društev. Od vseh strani slovenskega Štajerja bila so zastopana razna nepolitična (pevska, bralna, gasilna, učiteljska i. dr.) društva, tužna Koroška je odposlala tri zastopnike. Akademsko društvo »Triglav« je imelo tudi svoja reprezentanta. — Načelnik pripravljalnemu odboru, g. A. Pesek, nadučitelj iz Narapelj, odpravi zbor s prisrčnim pozdravom vsem zbranim, omenjajoč, da je doslej k »Zvezi« prijavilo 54 narodnih društev iz Štajerskega in Koroškega — od tod tri — svoj pristop, kar je vsekakor tolikšno število, kakršnega bi se tudi ob najsmelejših upih ne bil nadejal. (Med zborovanjem je oglasilo pristop 6 društev, tako da je prijavljenih že 60 društev!) To lepo število kaže, da bomo še dolgo živeli vkljub vsestranskim homatijam naših neprijateljev. Če bi se tako »Zveza« bila osnovala vsaj pred 10 leti, bilo bi danes pri nas vse narodno življenje na povsem drugačnem stališču, nego pa je. Zato pa se je zdaj treba lotiti tem intenzivnejše izobraževalnega dela. Izobrazba je podlaga blagostanju in to je treba negovati na vse strani. Danes se vse organizira. Zato pa je treba tesne združitve vseh narodnih, nepolitičnih društev v eno falango ter tako paralizovati delo nasprotnikov in v to organizacijo pritegniti mladino. Mladino moramo pridobiti ter v njej zbutiti smisel za to organizacijo in za pravo narodno zavest. Bodimo napram mladini prijazni ter dajmo ji primernega vpliva v javnem našem življenju! A treba je dela, vztrajnega, sistematičnega dela! Delo je priče, naj se nadaljuje v prepored narodnega našega življenja. To ob kratkem vsebina Peskovih izjav, ki so našla burno odobravanje. — K besedi se oglasi urednik Lesničar, ki najprvo srčno pozdravi tri navzoče brate Korošce. (Živahno pritrdjevanje.) Jedro njegovega govora pa je približno nastopno: Novo politično življenje se je obudilo širom slovenskega Štajerja, odkar je stopila »Narodna stranka« na plan. Tudi klerikalci se od istih dob krepeje gibljejo, kar politično delovanje le pospešuje. A to delovanje rabi poglabljanje. . . . Da se je osnovala »Zveza nar. društev«, to je plod dela organiziranega vrlega našega slovenskega učiteljstva, katero sije s tem pridobilo trajno zaslugi za kulturno povzdigo štajerskega slovensstva. Pri tem pa gre največ priznanja delavnemu gosp. Pesku! (Velik aplavz.) Treba bode

očitati „Zvezi“ natančno delokrog. Pri vsej delavnosti navdajati nas mora živahnost in navdušenost. Intenzivne delavnosti ni brez navdušenosti. Glejmo, kako delajo nasprotniki pri kršč. socialni zvezi! Treba bude skrbeti za dobre podavatelje ter si tehkih vzgojevati. A ljudstvo si moramo pripraviti, da bude zrelo za podajanje. Pošiljati nam bude dobre govornike na vse strani, posebno na obmejne kraje, na Koroško. S tem vršimo obenem obrambno delo. Ne pustimo, da bi klerikali sami povsod snovali svoja izobraževalna društva. Storimo istotako! Reševati nam je **praktična** vprašanja: pravilna uravnava knjižnic, primerna uprizoritev ljudskih predstav, prireditve učnih tedajev, centralizacija društvenih prireditelj. dr. Povsod pa mora zavladati stroga disciplina! Ogledajo si tozadevno nasprotnike. Pri naših inteligentih te discipline dostikrat pogrešamo. V odbor se morajo voliti istinito delavni ljudje. S to željo konča g. Lesničar zanimiv svoj govor, ki je v poslušalcih našel glasen odmev. — Oglasi se g. J. Naglav iz Trbovelj, tajnik tamonjske gasilne družbe, ter želi, da bi se „Zveza“ potegovala v to, da bi po žarne brambe na slov. Stajerju v narodnem oziru bolj odločno nastopale ter da bi v tem oziru žalska „Gasilna zveza“ tudi storila svoje. (Pritrjevanje.) Nato poprima besedo g. dr. V. Kukovec ter naglašja, da mora med naša društva sploh priti pravi duh. Mnogo društev pač eksistira po imenu, a dela v tistem pogrešamo. V tem oziru vplivaj nova naša „Zveza“. Pripraviti bude treba izobražene moči za posamezne struje. Klerikali nam bodo tudi tu nasprotovali, a kaj to; saj so nas že n. padli, predno smo se še rodili! (Glasno pritrdjevanje.) G. Lesničar še glede prireditve v obče pripomni, naj bodo te vsikdar take, da občinstvu res kaj nudijo. — Potem se je določila prispevnina „Zveze“ od strani nje društev. Po daljši debati se je sklenilo, da ima vsako društvo od slednjega svojega člana vplačati letno 20 vinarjev, da pa odbor to članarino eventualno kateremu društvu tudi lahko zmanjša. — Sledi volitev odbora. Izvolili so se: Pesek (Narapje), predsednik; odborniki: Lesničar (Celje), dr. Dolar (Celje), dr. Pilko (Maribor), Kveder (St. Juri ob j. ž.), Oset (St. Juri ob j. ž.), Vrabl (Vransko), Flere (Sv. Stefan), Košar (Velika Nedelja), Kramar (Trbovlje), Malus (Bizeljsko), Gorčnik in Ravnik (Glinje na Koroškem) ter 2 odbornika izmed slov. akademikov, ki se bodeta šele nominirala. — Sedež „Zvezi“ je Celje. — Po več nego dveurnem marnem posvetovanju zatvoril nato g. Pesek zbor. Želim le, da bi nova ta združba bila res v dobro slovenskemu našemu ljudstvu!

Narodno delo ob meji. Na Križadi v zapadnih Brdih ob laški meji, blizu tam, kjer ima „Lega“ svojo šolo v Neblem, se je vršila v nedeljo lepa veselica s petjem, igro in nastopom Sokola iz Gorice in Prvačine. Nebralo se je obilo ljudstva, pa bi ga bilo še več, da ni deževalo baš takrat, ko se je bilo čas zbrati k veselici. Na taki veselici se spregovori dosti rodoljubnih in vzpodbudljivih besed, kakršnih je potrebno prav ob tako ekspaniranih krajih, kakor so za Krminom ob meji. Narod tam se vzbuja, za kar skrbijo tudi narodna društva, ki tam dobro delujejo. Vsa čast obmejnim rodoljubom!

Zveza narodnih društev na Gorškem šteje sedaj 80 društev. Do konca leta jih bo 100.

Laškim sejmajem iz Gorice se slabo godi po sejnih med gorškimi Slovenci. Naglasi so jih bili v Kobaridu, v Tolminu, opravili niso nič v Ajdovščini, sedaj pa so jim pokazali v Štanjelu Kraševci, da je za nje najbolje, če se sploh ne prikažejo več med Slovence. Po Štanjelu je bilo okoli slovenskih štantov in po drevju vse polno slovenskih zastav in polno napisov po voglih: Svoji k svojim! Šamo k Slovincu. Izmed laških sejmajev sta dobila štente dva, drugi so razgrnili svojo robo po tleh, ali prodali niso nič. Od jeze so kar pihali, potem pa jo pridno zalivali s pijačo. Samo eden je zapravlil na pijači in jedi 15 K.

Tatvina v cerkvi. Cerkev sv. Ivana v Gorici ob Židovski ulici okrađejo že nekaj let sem vsako leto po enkrat neznani tatovi. Tako so jo okradli tudi sedaj; pobrali so iz pušice denar in s oltarja Matere božje dva zlata uhana.

Poskušen samomor. V Gorici se je hotel ustreliti 24letni Cezar Lenardič, a mu je nekdo udaril po roki, da je krogla zletela v steno.

Občni zbor „Narodne Čitalnice“ pri Sv. Luciji je sklenil ustanoviti javno ljudsko knjižnico. Ker pa neostaja društvu gmotnih sredstev, oziroma pripravnih knjig za čit-

tanje, zato se obrača ustanovni odbor do vseh rodoljubov s prošnjo, da bi s denarnimi darovi ali knjigami pospešili realizovanje gori navedenega sklepa. Vsak najmanjši prispevek se hvaležno sprejme in objavi v časopisih.

Laški tolovaji. 8 laških tolovajev je prednočnim napadom blizu Ločnika tri slovenske mladeniče s kamenjem in noži. Eden je zelo poškodovan.

Deželni glavar gorilski bo, kakor poroča „Reichspost“, zopet Pajer, njegov namestnik pa dr. Gregorčič. Vest o dr. Gregorčiču pač ni verjetna.

Italijanska krl. 27letni čevljar Mihael Orlando iz Italije je v Trstu Veroniko Peterlin, ko je šla domov iz službe, nadlegoval z gotovimi prošnjami in zahtevami. Ker vse skup ni nič izdalo, postal je silovit in vdrl v vežo hiše, kjer je Peterlin stanovala. Ker tudi tu ni dosegel svojega cilja, iztrgal je ženski ročno torbico z vsebino 70 K in zbežal. Lopova so k sreči prijeli in oddali sodišču.

Umrl je v Opatiji vpokojeni vo-dja zemljiške knjige gosp. Rajmund Samsa, znan povsod po Kranjskem.

Smrt valed neprevidnosti. V Trstu je valed neprevidnosti padel 36letni delavec Rade Gjukič iz Črne gore 20 metrov globoko in ostal na mestu mrtev.

Poskušen samomor. V Trstu je hotela skočiti v morje 16letna Antonija Dobrinja zaradi doma-ših preprirov, a so je še pravočasno rešili.

Ubil se je v Trstu 37letni čev-ljar Andrej Moč iz Podgore pri Gorici. To je tisti človek, o katerem smo poročali, da je padel z zidu, na katerem je spal, a ga niso spoznali, kdo da je.

Nespametno žalo so si dovoljevali v nedeljo in v ponedeljek v Trstu mladi ljudje, ki so zažigali grmičevje v okolici. Nastali ogenj, ki se je hitro razširil, so morali priti gasiti ognjegaoci. Pri enem izmed teh požarov je pogorelo čez 2000 kvadratnih metrov gozda. Zažigalca, nekega železniškega uslužbenca, so zaprli.

Zaradi sovodstva so zaprli v Zagrebu oskrbovatejico nekega kopalšča. Ženska je posredovala proti denarni odškodnini, da so v njeno kopalšče prihajali istočasno moški in ženske in uganjali nemoralnosti.

Št. Janška železnica. Prvi premog iz Št. Janža je pripeljal vlak v ponedeljek. Stroj je bil ob tej priliki okrašen.

Slavnostna otvoritev tržiške železnice prihodnjo nedeljo bo čudna slavnost. Upravni svet bi bil vendar moral imeti toliko takta, da bi vabil če že ne Slovence s samoslovenskimi pa saj z dvojezičnimi vabili na otvoritev proge, ki bo tekla skozi po slovenskem ozemlju in za katero je kronovina prispevala menda s 180.000 kronami! Upravni svet pač vabi na slavnost vse častne občane tržiške, katere so pobrali po celem svetu, ni mu pa prišlo na misel, da bi bil o slavnostni otvoritvi oficialno obvestil mestni zastop iz Kranja, ki se je opetovano potezal za tržiško železnico. V Kranju se vendar odcepi nova proga in saj župana bi bili morali vabiti na otvoritev. Prav tako tudi nista vabljeni člana trgovske zbornice, čeprav je eden članov tudi namestnik v državnem železniškem svetu. Sporoča se tudi, da tržiško županstvo pozivlja občinstvo, da naj povodom slavnostne otvoritve razobesi zastave, s pripombo, da oni, ki nimajo zastav, dobe zastave pri županstvu, županstvo pa deli — frankfuratarice! Vse kaže, da ta čudna družba hoče v nedeljo uprizoriti pangermansko slavnost, pri kateri bodo delali nekateri Slovenci stafaže. Menda bi bilo gospodi itak ljubše, ako bi bila bolj zase, Germani med sabo!

Slavnega lovca neslavna smrt. Znani lovec Knapovec s Toškega čela, ki je v službi pri ljubljanskem lovškem društvu in pri Hubertusu, je s češnje padel in se ubil.

Proseski lov, ki ga je imela ljubljanska lovska družba v zakupu za 701 K na leto je sedaj izdražil pivovarnar Perles za letnih 2100 kron.

Surovinskega društva črevljarske obrtovalne zadrage v Ljubljani polletni občni zbor se vrši v torek, dne 7. julija t. l. ob 1/8. uri zvečer v prostorih gostilne Zabukovec, Breg št. 1, z običajnim dnevnim redom.

Semenj. Dne 1. t. m. je bilo na tedenski semenj prignanih 892 konj in volov, 341 krav in telet, skupaj 1233 glav. Kupčija je bila pri goveji živini, kakor tudi pri konjih srednja. Cene goveji živini so bile 60 v do 72 v kg živa vaga.

Koncert v „Zvezdi“ priredi danes zvečer ob 6 vojaška godba.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje danes zvečer na vrtu hotela „Ilirija“ (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje jutri pri vederni predstavi „The Elite Biograf“ na vrtu hotela pri „Maliču“. Začetek ob 8. zvečer.

Sredstvo proti kačjemu piku. Iz različnih krajev dobivamo poročila, da je letos zopet izredno veliko strupenih kač. Zaradi tega opozarjamo občinstvo, da je prof. Riehl na Dunaju sestavil izvrstno sredstvo proti kačjem pikom, ki ga vsako lahko uporablja. Sredstvo dobiti je v priročnem zavitku in opremljeno z natančnim navodilom v C. Haubnerjevi lekarni, Dunaj I., Bognergasse 9 za ceno 8 K. — Kogar je pičila strupena kača, ta naj si dotični ud nadržano takoj krepko obveže z jermenom, žepnim robcem ali kako slično stvarjo. Ta obveza je največje važnosti, kajti prof. Riehlovo sredstvo — obrizganje raztopline klorovega apna — uniči kačji strup le, dokler je še omejen na dotični ud in se še ni razširil čez vse telo. Na to raztopi pastilo klorovega apna v določeni množini vode, poskrbi to raztoplino v brizgalnico, ki je v zavitku in natakni na brizgalnico iglo. Potem napravi krog rane toliko ineeckij, da porabiš vso raztoplino. Injekcije napraviš najlažje, če dvigneš in načneš z dvema prstoma kožo. V tako nastalo gubo vbodi iglo in vbrizgaj tekočino. Gotovo bo vsako rajše napravil te izvrstno učinkujoče injekcije, kot pa da bi izsrkal rano ali jo celo izrezal in izgal, kakor se je svoj čas nasvetovalo. Sele ko so dovršene injekcije, sme se odstraniti obvez. To prof. Riehlovo zdravljenje kaže izvrstne uspehe. K sreči pojavljajo se pri nas kačji piki večinoma na okončinah, roki in nogi, tako da je lahko mogoče, podvezati dotični ud in hitro vporabiti Riehlovo sredstvo. Kačji piki, ki so bližji osrednjim organom, osobito piki na glavi pa so mnogo opasnejši. V takem slučaju ali če se že kažejo znaki splošnega zastrupljenja, če postaja bolnik slabo, če bljuva in se ga loti driska, če težko sope in dobi krče, pokliči takoj zdravnika ali pa pošlji ranjenca v bolnišnico. Dotlej pa mu dajaj alkohola v obliki konjaka ali žganja. Alkohol se je izkazal kot izvrstno sredstvo proti kačjem pikom, ki v mnogih slučajih še reši življenje, ker krepki sree in vzdržuje dihanje. Tako nas neka vrsta kačjega strupa, ki postane osobito s tem pogubonosno, da omrtni osrednje dihalne žilce v možganih.

Izgubljeno in najdeno. Žena jetniškega paznika Lucija Orehkova je izgubila črn dežnik. — Neka dama je izgubila zlat prstan z dvema diamantom in rubinom. — Ga. Jožefa Jermanova je izgubila denarnico, v kateri je imela do 10 K denarja. — Ga. Rozalija Veznovičeva je našla srednjo svoto denarja. — Gojenka trgovske šole je našla svilnat solnčnik. — Ga. Hana Kobaldova je izgubila žensko ročno torbico, v kateri je imela ključ, žepni robec in nekaj denarja. — Služkinja Ana Dečmanova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja.

Star Komar. Policija je snoči ujela v Trnovem 43 let starega komarja, namreč postopača Mihaela Komarja, ki je za otroci lučal kamenje in pri tem dva poškodoval. Mož je to pot že 38tich pribrenčal v zapor. Najmanjša kazen mu je bila odmerjena na 24 ur, največja pa na 13 mesecev.

Bojkot pivopivcev se je po ljubljanskih gostilnah že večeraj občutno poznal in sicer tako, da niso ljudje spili niti toliko pive, čepravno je bil semanj dan, kakor v najhujši zimi. Pristni pivopivci so imeli na mizah vino, brizganec in pokalice in so se podražanju tako ustavili, da na noben način nečije piva piti drugače, kakor le po starih cenah in pravijo, da se ga bodo vzdržali čeprav mesece in mesece, češ, se bomo navadili piti pa vino in potem piva sploh ne bomo marali več. Občinstvo se splošno zanima, katera stran bude podlegla.

Obesek od ure ali zapestnice je danes našel neki železniški uslužbenec v bližini deželnega muzeja. Na obesku je 1 jubilejska krona in štirje drugi predmeti. Kdor je obesek zgubil, ga dobi pri g. Ivanu Rakoveu, Cesta na Rudolfovo železnico številka 18.

Drobne novice.

— 200 vojakov zastrupljenih. V vojašnici v Hanoju (Kohinkina) so domači podčastniki, ki so v zvezi z morskimi roparji, zastrupili 200 francoskih vojakov. Vsi zastrupljeni vojaki leže v bolnišnici.

— Veliko pomevanje. V posojilnici v Jaroměru na Češkem je knjigovodja pomeval 97.000 K.

— V Ameriko sta pobegnili iz Oseka tovarnarja za pohištvo Schwarz in Sigrist. Poprej sta prodala vso zalogo po smešnih cenah ter odnesla s seboj 25.000 K, dočim sta zapustila 120.000 K dolgov.

— Novi zrakoplov na krmilo grofa Zeppelina se je obnesel izborni. Grof je napravil v svojem zrakoplovu poskušno vožnjo po Švici, ob stal je par minut nad večjimi mesti ter poljubno kretal na vse strani sveta.

— Hude borilke za žensko ravnopravnost. V Londonu so ženske zborovalke prodirle policijski kordon ter šle demonstrirati pred palačo ministrskega predsednika, kjer so pobile vse šipe. 29 demonstrantinj so zaprli.

— Za pomiloščenje Sičinskega. Vdova umorjenega gališkega namestnika Potočkega je pred svojim odpotovanjem na Francosko baje izročila varuhu svojih otrok, grofu Tarnovskemu, prošnjo na cesarja, naj bi pomilostil Sičinskega.

— Grozni starši. V vasi Almacellas na Španskem so orožniki našli v hlevu za kunce pri zakonskih Baji domačo 16letno hčer popolnoma nago in shujšano do kosti. Živinski starši so zaprli hčer v hlev takoj po prvem letu rojstva ter je dobivala s kunci enako hrano. Ko so jo našli, je deklica zbežala po vseh štirih na popolnoma enaki način kakor kunci. Starše so zaprli.

— Rumunski kralj in kraljica prideta koncem meseca julija na obisk k cesarju v Išli.

— Velika pomevanje. Okrajni tajnik in blagajnik Linke v Platenau na nemškem Češkem je pomeval pri ondotni hranilnici 36.000 K in pri okrajni blagajni 5000 K. Ko je prišel revizor z Dunaja, se ga je tako prestrašil, da ga je zadel kap.

— Kmetijsko in industrijsko jubilejno razstavo so otvorili v Kromerizu.

— Krvavi spopadi med Poljaki in Nemci so bili v Grabini pri Tešinu. Nemci so namreč s kamenjem in gnili jaje napadli izletnike poljskih društev.

— Porotna obravnava proti knezu Eulenburgu se je pričela vtorek v Berolinu. Kneza so prinesli v nosilki v dvorano. Obravnava se je proglasila za tajno. Knez se je spretno zagovarjal ter odločno zanikal vsako krivdo.

— Narobe svet. V vzhodnji Rusiji, na Kitajskem in deloma tudi v Ameriki imajo vsled neprestanega deževanja velike poplave. Na mnogih krajih je železniški promet ustavljen, ker je voda odnesla mostove in razdrila ceste. Na Kitajskem so v nekaterih provincijah poplave uničile vso žetev ter grozi lakota. Nad Aleksandropolom se je utrgal oblak ter poplavljal mesto. Nad 100 oseb je utonilo.

— Strašno trpinčenje vojaka. V Solnogradu so spravili v bolnišnico vojaka Seckauerja, ki je bil za slugo pri nadporočniku Aleksyju. Ta je vojaka tako pretepal in trpinčil, da je bilo njegovo truplo polno ran. Nadporočnik je potreboval ponoči večkrat svežo vodo, a ker mu sluga ni vselej dovolj hitro pritekel, privezal mu je vrvice na zelo občutljivi del telesa ter ga na ta način potegnil k sebi iz predsobe. Nečloveškega častnika bodo najbrže proglasili za slaboumnega, da ubeži kazni.

— Nevarnost vzpenjanja iz železniških vqz. V Bolonji se je ameriški milijonar Tonsentwandell predaleč nagnil iz kupeja, da ga je mimo vozeči tovorni vlak potegnil skozi okno, ga vrgel na tla, kjer je obležal mrtev.

— Pri krstu novorojenega španskega infanta je zastopal botra, bavarskega vladarja Luitpolda, infant Ferdinand.

— Za rektorja vseučilišča v Ino-mostu je izvoljen bivši predsednik planinskega društva prof. Ipsen.

— Umrl je v Badnu pri Dunaju bivši državni poslanec dr. baron Offermann, največji industrijalec na Moravskem.

Razne stvari.

* Za kaj trpe otroci na driski? Med tem, ko je v hladni letni dobi driska razmeroma redka in precej brez nevarnosti, nastopa začetkom poletne toplote pogostejše, da v najbolj vročih mesecih celo jako pogosto in je nje razvitek tako nagel, tako nevaren, da v takih časih umrljivost otrok strahotno narašča. To žalostno dejstvo, ki se pojavlja sicer v velikem mestu najhujše, a se opaža v večji meri tudi ned otroci na deželi, je v jako tesni zvezi z dvema važnima okoliščinama, namreč v prvo po vsled vročine zmanjšanem odporu malih otrok in potem pojav silno nagle razmnožitve bakterij in kemične razkrojitve kravjega mleka. Proti zadnje imenovani škodljivosti lahko mati dobro zavaruje svojega otroka, ako vporablja kot izključno hrano še skoro pol stoletja dobro se obneslo čisto alpsko mleko vsebujočo Nestléjevo otroško moko, katera je vedno vporabna, vedno nasitljiva, nikdar kislasta ali razkrojna in vzdržuje red v delovanju prebavnih organov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kongres slovenskega naprednega dijaštva.

Praga, 2. julija. Kongres slovenskega naprednega dijaštva je bil snoči zaključen. Sprejel je resolucijo, v kateri se ostro obsoja postopanje hrvaškega bana barona Raucha napram zagrebškemu vseučilišču ter se hrvaškim akademikom zagotavlja dejanska pomoč vsega slovenskega dijaštva.

Praga, 2. julija. Udeleženci kongresa slovenskega naprednega dijaštva so poslali cesarju brzojavko, v kateri ga prosijo, naj pomilosti Sičinskega, morileca grofa Potočkega, z ozirom na to, da je storilni zločin politične narave in ker bi izvršitev smrtno kazni za nedogleden čas onemogočila sporazumljenje bratskih narodov poljskega in maloruskega.

Kriza v parlamentu.

Dunaj, 2. julija. Kriza, v kateri se nahaja vlada vsled nujnih predlogov, ki so jih vložili nemško-liberalni poslanci s Češkega, je še vedno latentna. Ti poslanci imajo danes konferenco, na kateri bodo sklepali o svojem nadaljnjem postopanju. Tudi nemško nacionalni klub je imel danes sejo, na kateri pa niso prišli do definitivnega sklepa. Krščanski socialci so se izrekli za vladni program pod pogojem, ako nemško-liberalni poslanci umaknejo svoje nujne predloge.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 2. julija. Poslanska zbornica, ki je danes izjemoma dobro obiskana, je nadaljevala razpravo o nujnem predlogu poslanca Breiterja in Romančuka. Kot generalna govornika sta govorila dr. Lazarski in Wityk. Nujnost predloga je bila odklonjena. Na to se je pričela razprava o nujnem predlogu maloruskega poslanca dr. Trylovskega glede postopanja proti maloruskemu akademikenu društvu »Sič«. Prihodnja seja bo jutri.

Ungerjev jubilej.

Dunaj, 2. julija. Predsedniku državnega sodišča Ungerju sta izročili povodom njegove 80letnice posebni adresi levica gosposke zbornice in dunajska univerza.

Napitnica angleškega konzula v Pragi.

Praga, 2. julija. Pri banketu na čast angleškim časnikašem sta bila navzoča tudi francoski in angleški konzul. Angleški konzul je imel napitnico, v kateri je naglašal, da pride še letos londonski župan v Prago, ter jo končal tako-le: Entente cordiale med Angleško in Francijo se ima izpopolniti z entente cordiale med Francijo, Anglijo in češkim narodom.

Slovani se ne udeležijo časnikaškega kongresa v Berolinu.

Praga, 2. julija. Osredna zveza slovenskih časnikašev je z ozirom na to, da so poljski časnikaši odklonili svoje sodelovanje pri mednarodnem časnikaškem kongresu v Berolinu, sklenila, da se tudi ostali slovanski časnikaši ne udeležijo tega kongresa.

Revolucija v Perziji.

Berolin, 2. julija. Iz Teherana javljajo, da je poveljnik kozakov general Liakov prepovedal civilistom nositi orožje. Število kozakov se zviša na 25.000. Šah je odstavil generalnega guvernerja v Širasu.

Gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca junija 1908 je vložilo v Mestno hranilnico ljubljansko 1078 strank 496.561 K 50 v, 967 strank pa dvignilo 528.000 K 55 v. V II. četrtletju 1908 se je dovolilo 104 prisilec posojil na zemljišča v skupnem znesku 984.000 K, a 31 prošelj za 740.400 K se je odklonilo zaradi nezadostnega pokritja.

— **Ljubljanska kreditna banka.** Meseca junija t. l. se je vložilo pri „Ljubljanski kreditni banki“ na vložne knjižice in na tekoči račun 1.634.815 K 71 v, vzdignilo pa 1.636.597 K 86 v. Skupno stanje vlog je bilo koncem junija t. l. 9.243.367 K 71 v.

— **Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice,** reg. združa z neomejeno zavezo v Ljubljani. Bilanca z 1. junija 1908. Aktivna: Gotovina 39.754 K 88 v, naložen denar 1.996.806 K 44 v, posojila 10.717.751 K 72 v, vrednostne listine 338.786 K 70 v, zadružni dom 203.584 K 92 v, zadružni hiši 304.260 K 45 v, zadružno zemljišče 109.253 K 50 v, inventar 11.083 K 54 v, prehodni zneski 7586 K 74 v, zaostale obresti 104.907 K 57 v. Pasiva: Deleži 26.374 K, hranilne vloge 13.451.161 K 49 v, rezervna sklada 229.228 K 31 v, pokojninski sklad 23.343 K 19 v, predplačane obresti 31.513 K 59 v. Upravno premoženje 13.833.776 K 46 v. Denarni promet 29.646.773 K 38 v.

FRANC JOŽEFOVA GRENKA VODA

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana Tanno-chinin tinktura na lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodilom 1 krona.
Raspoložljiva se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici
Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil, medicinal. vin, specijalit.
tet, najfinjših parfumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.
Dož. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mesta. 25-26

Umri so v Ljubljani.
Dne 27. junija: Jožefa Ničman, mizarjeva
vdova 81½ let. Šubičeve ulice 3. — Josip
Rebolj, ključarjev sin. 6 mes. Jenkove ul. 16.
Dne 28. junija: Konrad Grim, adjunkt.
41 let. Tržaška cesta 4.
Dne 29. junija: Matija Virt, hlapec. 67 l.
Radeckega cesta 11.
Dne 30. junija: Josip Pogačar, delavčev
sin. 3 mes. Strelške ulice 15. — Marija
Abulnar, posestnica. 44 let. Sv. Martina c. 11.
— Jera Sprah, pom. usmiljenka. 34 let. Ra-
deckega cesta 11.

Borzna poročila. Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.
Uradni kurzi dne 1. julija 1908.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
42% majska renta	97 10	97 30
42% srebrna renta	99 05	99 25
4% avstr. krona renta	97 20	97 40
4% zлата	116 —	116 20
4% ogrska krona renta	93 —	93 20
4% zлата	111 10	111 30
4% posojilo dež. Kranjske	97 75	98 75
4% posojilo mesta Spiljet	100 10	101 10
4% posojilo Zadar	99 20	100 20
4% bos.-herc. železniško	98 65	99 65
4% posojilo 1902	97 96	98 25
4% češka dež. banka k. o.	97 50	98 50
4% z. o.		
4% zast. pisma gal. dež.	98 70	99 70
4% hipotečne banke		
4% pešt. kom. k. o. z	104 —	105 —
4% 10% pr.		
4% zast. pisma Innerst.	98 50	99 50
4% hranilnice		
4% zast. pisma ogr. centr.	98 25	99 25
4% dež. hranilnice	98 50	99 50
4% z. pis. ogr. hip. ban.		
4% obl. ogr. lokalnih zel.	98 —	99 —
4% leznic d. dr.	99 75	100 75
4% obl. češke ind. banke		
4% prior. lok. želez. Trst-	99 90	
4% Poreč	98 20	99 20
4% prior. dolenskih žel.	280 25	282 25
4% prior. juž. žel. kup. 1/4%	99 10	100 10
4% avstr. pos. za žel. p. o.		

Srečke	150 30	154 30
Srečke od l. 1860%	261 —	265 —
od l. 1864	142 75	146 75
tizske	269 —	275 —
zem. kred. l. emisije	261 —	267 —
II.	239 75	245 75
ogrške hip. banke	102 —	108 —
srbške a frs. 100 —	184 90	185 90
turške	19 40	21 40
Posojila		
Kreditne	472 —	482 —
Posojila	108 —	118 —
Kreditne	111 —	121 —
Kreditne	61 25	67 25
Avstr. rdeč. križa	50 —	54 —
Križ	25 40	27 40
Redukcije	1267 50	71 50
Schuberske	187 25	188 25
Študentske kom.	185 25	186 25

Delnice	119 50	120 50
Državne železnice	690 25	691 25
Avstr.-ogrške bančne deln.	1760 —	1770 —
Avstr. kreditne banke	7619 —	620 —
Ogrske	737 60	738 60
Žrnovstenske	298 —	298 50
Žrnovstokop v Mostu (Brück)	704 —	714 —
Alpske montan	653 50	654 50
Praske žel. ind. dr.	2653 —	2663 —
Roma-Murányi	550 25	551 25
Trboveljske prem. družbe	265 —	268 —
Avstr. orožne tovr. družbe	517 —	523 —
Češke sladkorne družbe	167 —	169 —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 2. junija 1908.	Termin	
Pšenica za oktober	za 50 kg K	10 16
Rž za oktober	za 50 kg K	9 24
Koruza za julij	za 50 kg K	7 07
za avgust	za 50 kg K	7 16
za maj 1909	za 50 kg K	7 06
Oves za oktober	za 50 kg K	8 45

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 206. Srednji zračni tlak 738,9 mm.					
Julia	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebe
1.	9. zv.	741.3	17.7	brezvetr.	del. obl.
2.	7. zv.	741.3	15.0		del. jasno
2.	2. pop.	739.0	25.8	p. m. jvjzh	del. obl.
Srednja včerajšnja temperatura 18,6 , Padavina v 24. urah 0,0.					

+

Rodbina Josip Mešekova naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je nje ljubljena hčerka ozir. sestra, svakinja in teta, gospodična

Albina Mešek
kantoristinja

dne 2. julija ob 1/4 uri zjutraj v 21 letu mirno v Gospodu zaspala.

Zemski ostanki predrage rajnice se bodo dne 4. julija ob 5. uri popoldne slovesno blagoslovili in položili k v črnomu počitku na litjskem pokopališču. 2302

Bodi ji ohranjen prijazen spomin!
V Litiji, dne 2. julija 1908.

Hiša

s 3 sobami, 2 kuhinjama, 2 kopalnicama in pralnico se iz proste roke proda. — Več se izve pri lastniku na Cesti pod Rožnik št 72 v Rožni dolini pri Ljubljani. 2294-1

Zahvala.

Odbor podpisanega učiteljskega društva zahvaljuje vse tovariše in tovarišice kakor tudi slavni saloni ki orkester v Postojni na prijaznem in požrtvovalnem sodelovanju povodom slavnostnega koncerta v Postojni, dne 27. junija t. l. Posebej se zahvalimo prav tople tovariša F. Juvanca, šol. vodjo v Postojni, za njegovo izredno požrtvovalnost in trud, ki ga je imel s prireditvijo in uprizoritvijo našega koncerta. Enako zahvalimo tovariša Dragotina Česnika za slavnostni govor, tovarišico Lampetovo za prelepi pevski solotočki in tovariša A. Stritarja za prekrasno igranje na violončelu. Končno še lepa hvala onim, ki so s preplačili ali doposiljativju vstopnine pripomogli k precejšnemu denarnemu uspehu.

Odbor učiteljskega društva za postojanski okraj.

Odol

Kdor Odol rabi vztrajno vsak dan, po dandanašnjem stanju znanosti kar najbolje neguje zobe in usta.]

Kopalno perilo

zaradi pozne sezone in velike zaloge

2301 1 **20 odstotkov ceneje.**

C. J. Hamann, Mestni trg št. 8, Ljubljana.

Najboljši pripomoček proti kurjim očesom so dandanašnji

Cook & Johnsonovi amer. obročki
proti kurjim očesom.

Že 18 let preizkušeni. Velikanskega učinka. V 15 minutah premine vsaka bolečina. Kos stane 20 vin, 6 kosov 1 K. Zaloga v vseh lekarnah in drogerijah. Povsod tja, kjer bi se ne dobilo, pošilja glavna zaloga 2296 1

„Zum Samariter“ Dunaj, L. Teinfaltstrasse 4.

Poslano.

Govorijo se nesramne laži in obrekovanja o meni in o nekem železniškem uslužbencu, ki ga še sploh ne poznam. Kdor bode ša to obrekovanje govoril, ga bodem sodnijskim potom poiskala. 2287

Z odličnim spoštovanjem
Apolonija Lahove
Hotel „Koledvor“, Jesenice.

Boljšo gostilno

iščem v najem ali na račun v Ljubljani ozir. v Šiški.

Ponudbe na uprav. „Slovenskega Naroda“. 2295-1

Gostilniška koncesija
se da v najem.

Neslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2293

Necočenjen uradnik išče dve mirni

meblirani sobi

ali enako stanovanje, če mogoče v bližini II. drž. gimnazije, to je na Poljanah. 2300-1

Ponudbe pod „uradnik“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Dijaki

se sprejmejo za prihodnje šolsko leto na razpolago je vporaba klavirja. — leto na dobro hrano in stanovanje pod strogim nadzorstvom. Kje, pove iz prijaznosti g. Novotny, Dunajska cesta št. 11. 2298-1

Dojilka

25 let stara, zdrava, išče mesta. :
Več v Spodnji Šiški št. 53 pri Ljubljani. 2279-2

blagajno

srednje velikosti in dobro ohranjeno. Ponudbe pod „F. D.“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2263-2

Mestna učiteljica sprejme za prihodnje šolsko leto 2299-1

dve deklici

na hrano in stanovanje. Klavir na razpolago. — Zglasila pod šifro „R 100“ upravništvu „Slov. Naroda“.

Depot

za prodajo piva, od kake lvečje pivovarne, pod dobrimi pogoji v večjem mestu na Kranjskem, v najugodnejšem prostoru sem pripravljen vpeljati in prevzeti.

Dopisi pod „Depot“ na upravništvu lista. 2257-2

Dvigalo za steklenice
s 1000 kg nosilnosti in 2292

5000 praznih vinskih, likerskih steklenic

različnih velikosti se v vsaki količini ceno proda. — Vprašati je pri M. Podvorniku, trgovcu v Sp. Šiški.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 235-27

Največja zaloga pohištva

za spalno in jedilno sobe, salone in gospodke sobe, Preproge, zastorji, medreol na vzmeti, žimnati medreol, etroški vozički itd.

Ustanovljena 1847.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Židovske ulice št. 7

puškar

priporoča svoje veliko zalogo raznovrstnih 41-27

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, ruskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Boek s Krup. povimi oevmi za brezdimni smodnik.

Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo
Gonovniki na zahtevanje zastoj in poštneinoprosto.

Gostilna s trgovino

mešanega blaga se sprejme v najem. Ponudbe pod „gostilna“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2268-2

Urarski učenec

se sprejme pri Rudolfu Rusu v Kranju. 2265 3

prodajalka

pridna in poštena se sprejme takoj pri tvrdki J. Keber v Ljubljani, Stari trg št. 9. 2274-2

Miss Farler
and
Miss Everitt

have left for London and return to Ljubljana to resume their lessons the 1 st. of October. 2269-2

St. 21.442. 2266 2

Razpis.

Na dan obletnice poroke Njene c. in kr. Visokosti gospe nadvojvodinje Marije Valerije je razdeliti 400 K med petero ubogih vdov ljubljanskih.

Prošnje za podelitev teh podpor je vlagati pri mestnem magistratu do 20. julija t. l.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 23. junija 1908.

Ustanovljena 1847.

„SLAVIJA“ 45-75

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rez. fondi: 41,335.041 01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430 97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseslovesno slovensko-narodno upravo.

Va pojamla dajo:

Generalni zastop v Ljubljani, žigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Damaki in otroški predpasniki:

Najnovejše svilnate, batistaste, čipkaste, damaki **bluze** volnate, ter iz drugega modnega blaga, kakor tudi **klobuki** najnovejše mode. — Priporoča svojo bogato zalogo domačega dela tudi po meri po najnižjih cenah. 2252-2

Just-Maschke
Ljubljana, Židovske ulice šte. 3.

Ovratniki in kravate:

Pozor p. n. gg. gostilničarji in zasebniki!

Vinska trgovina
ALOJZIJA ZAJCA

.. v Spodnji Šiški pri Ljubljani ..

ima v zalogi najboljša in jamčeno pristna vina iz najslav. vinskih gor: kakor: dolenski cviček iz Gidove peti in iz Drenove, bizeljec, sromeljčan, in druga štajerska, hrvaška, istrska in gorlška vina. 1537-26

Cene zmerne! Postrežba solidna in točna! Vzorec na razpolago!

Velika serijska prodaja!

60% nižje cene za vse poletne predmete n. pr.: damake batistne in svilnate obleke, svetle obleke, piketaste in platnena krila ter čipkaste in batistaste bluze. Moške in deške listrove in pralne obleke in lahke obleke iz poletnega blaga.

„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIČ
v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

Oklic.

V zapuščini po g. Ivanu Majdič, veleposestniku v Kranju, dovoljuje se na predlog izvršitelja oporoke g. Rudolfa Kokalj prostovoljna dražba

a) prodajalnice in hišne oprave ter gospodarskega orodja pri hiši št. 23 v Kranju;

b) zemljišča vl. št. 65 d. o. Breg (z gospodarskimi potrebščinami, hišno in gostilniško opremo) v Predvoru št. 15;

c) zemljišče vl. št. 154 d. o. Kokrica, 75 d. o. Vojvodni boršt in polovice zemljišča vl. št. 85 k. o. Tenetiše.

Za te dražbe določata se naroka in sicer za prodajo ad a) na dan 7. julija 1908 od 9. ure dopoldne naprej v hiši št. 23 v Kranju, za dražbe ad b) in c) pa na dan 8. julija 1908 ob 9. uri dopoldne pri podpisani sodnji v sobi št. 8.

Prodaja ad a) se vrši le za ali nad cenilno vrednostjo, dočim se za zemljišča ad b) in c) določa izključna cena, pod katero se dražba ne vrši, in sicer za zemljišče ad b) z opravo vred 9589 K 52 h, za zemljišča ad c) pa na 5820 K, oziroma 500 K, oziroma 1035 K.

Dražbeni pogoji se smejo vpogledati pri sodnji. Vknjiženih upnikov ni. Izkupilo gre v zapuščinski sklad.

C. kr. okrajno sodišče Kranj odd. II.,
dne 27. junija 1908.

Najcenejše žičaste pletenine za ograje.

Večkrat sukane v ognju pocinkane žičaste pletenine posebno pripravne za ograditev parkov za divjačino, vinogradov, drevesno itd. za varstvo proti zalamu, za pasje obore, v varnost proti toči, za fazanarije, ptičnike in kletke, najboljše žičevje za igrališča lawn-tennis, do treh metrov širokosti v zalogi, za Rabičeve stene, Monirjeve gradbe itd. itd. itd. Pletenine se izdelujejo s 13 do 150 mm širokimi petljami in iz različno debele žice, ki se šele po spletenju pocinka v ognju in zatopijo ne rjavi, kakor vse iz pocinkane žice napravljene pletenine. Tudi bodoče žice za ograje v ognju pocinkane in različnih debelosti dobavljajo prav ceno

Hutter & Schrantz d. d.

tvornice za sitarsko na Dunaju, Mariabill in klobučevin. blago in v Pragi-Bubna. Prirodni vzorci in vsakršna pojasnila gratis in franko. Dobiva se po vseh večjih trgovinah za železrino. Specialitet: patentni mašči za sneg iz pocinkane železne pločevine. 1087-12

Praktikant

Hrvat, rimokatolik, s svršenim III. razredom, išče mesto v neki boljši trgovini manufakturne ali specerijske stroke, kjer bi mogel imeti stanovanje in hrano, in da bi lahko posejal trgovsko šolo. 2262-2

Več v uprav. „Slov. Naroda“.

Veliko zalogo gramofonov in plošč

tudi s slovenskimi komadi; plošče od 10-80 naprej priporoča

FR. P. ZAJEC, urar
2291 Ljubljana, Stari trg 26.

Izjava.

Kot bivši tibi družabnik pešarskega mojstra gosp. Frana Kozina na Glincah št. 14, izjavljam s tem, da nisem plačnik za nikake dolge, katere je gori omenjeni delal ali bi utegnil še delati na moje ime, ker sva se razdružila. 2267-2

Ivan Pirnat
posestnik in trgovec na Glincah šte. 23.

Obrtno pomožno društvo židovske ulice šte. 8

aprejema vlogo ter jih obrestuje od dne vlaganja do dne dolganja. — Obresti 4 3/4

Prva goriška vinska klet
Ljubljana, Stari trg št. 13.

Da zamoremo ustreči želji p. n. odjemalcev nabavili smo osebno še različna vina samo prve vrste, za kojih pristnost se popolnoma jamči, ter zagotavljamo vedno točno in vestno postrežbo.

385-30 **Cene vin:**

Isabela črna	liter	28 kr.
Turlansko črno	"	32 kr.
Feran istrski črn	"	36 kr.
Refoško istrski črn	"	40 kr.
Modra frankinja	"	44 kr.
Cviček najfinejši	"	44 kr.
Burgundec	"	48 kr.
Toran kraški	"	60 kr.
Vipavsko belo	"	32 kr.
Istrsko belo	"	32 kr.
Goriško rumeno	"	36 kr.
Rebula prve vrste	"	40 kr.
Rizling goriški	"	52 kr.
Muskatolec	"	60 kr.
Polinkovec (Wermouth)	"	80 kr.

Kašelj!

Kdor svoje zdravje ljubi, odstrani kašelj.

Kaiserjeve prsne karamele.
s tremi jelkami.

Zdravniško preizkušeno in priporočeno pri kašlju in hripavosti, kataru, zasliženju in kataru v požiralniku, dušljivem (oslovskem) kašlju.

5245 not. poverjenih izpričeval potrdjuje uspeh pomoči.

Zavej po 20 in 40 vin., skatljica 80 vin.

● Zalogo imajo: V Oričevi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v lekarni Jos. Mayr v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani, pri Ubaldini pl. Trnkočju in pri G. Pločolju v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni Karel Andrijaš. — V Vipavi v lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni pri sv. Stefanu Jos. Anič. — V Idriji v lekarni Daniel Piro. — V Metliki v lekarni Ivan Ojurič. — V Radovljici v lekarni A. Roblek, Hinko Brili, lekarnar v Litiji. V Kranju v lekarni Karel Savnik, v Ljubljani v lekarni A. Bohinc pri Kroni. — Jos. Močnik, lekarna pri Sv. Trojici v Kamniku. — E. Burdych, lekarna v Škofji Loki.

Najboljše Izvirno dvojno uležano pivo prazdroj in črno pivo

(Beckbier) iz meščanske Budejovške pivovarne se toči v Sodnijskih ulicah št. 4 in na Rimski cesti št. 5.

Dobi se tudi pristen, domač **šampanjec.** 910 33

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7:05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Prago.

7:07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

11:38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

1:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

7:10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

10:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7:28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

2:05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7:10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10:50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Sama od nedeljah in praznikih).

Bohod v Ljubljano juž. žel.

6:56 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.

8:34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:22 predpoldne. Osebn. vlak iz Praga, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.

2:32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

3:56 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenic.

6:50 zvečer. Osebn. vlak iz Praga, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenic.

8:37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8:45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

11:50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

Bohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6:46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10:59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6:10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9:59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Sama od nedeljah in praznikih).

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)

C. kr. avnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Narodna knjigarna
v Ljubljani, Jurčičev trg šte. 3
priporoča naslednja dela:

Io. Cankar: Aleš iz Razora.
Ta povest iz narodnega življenja je velikanstvo in spada med najboljša dela tega pisatelja. Broš. K 150, vez. K 250; po pošti 20 v. več.

Ivan Lah: Vaška kronika.
Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodovinskih povesti iz slovenske preteklosti in sicer iz dobe turških vojak, kmetijskih vaj, reformacije in renesance. Broš. K 170, vez. K 270, po pošti 20 v. več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.
V 11. svezkih so zbrani najlepši romani in povesti tega znamenitega pisatelja, ki se je s svojimi deli slovenskemu občinstvu tako priljubil, kakor samo malo drugih avtorjev. 1. Deseti brat. 2. Juri Kozjak. Spomini starega Slovenca. 3. Domen. 4. Juri Kobila. 5. dr. 4. Tihotapec. Grad Rojini. Kloštrski kolnir. 5. Hči mestnega sodnika. Nemški valpet. Sin kmetkega cesarja. 1. dr. 6. Sosedov sin. Moč in pravica. 1. dr. 7. Lepa Vida. Erazem Tatenbach. 8. Cvet in sad. 9. Doktor Zober. 10. Rokovnjači. 11. Tugomer. Veronika Deseniška. 1. dr. Vsa svezki velja broširani K 120, vezani 2 K, po pošti 20 v. več.

Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dramatični in pripovedni spisi.
II. Doktor Dragan, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 vin. več.
III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen pripovedovalec, marveč tudi eden najboljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli na odru najlepše uspehe. Ves čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Dragotin Jesenko - Doksov: Pesmi.
V najlepši moški dobi umrli Jesenko je bil velenadarjen pesnik, a bil je pri tem skromen človek, ki sase ni delal reklame. Njegove pesmi, pridbene v raznih listih, so vzbujale občno pozornost. Po njegovi smrti so bile izdane in je čisti dobiček namenjen množični neoprekrbljeni rodbini, ki jo je zapustil Jesenko. Vez. izvod velja 3 K, po pošti 20 v. več.

Ljubljanski Zvon.
Tega prvega in najodličnejšega slovenskega literarnega časopisa je dobili še naslednje letnike: 1901, 1902, 19 3, 1904, 1905, 1906 in 1907. Vsak letnik velja broširan K 920.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.
Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev med beneško republiko in turškimi cesarstvom, v katerih so igrali hrvaški in slovenski pomorski roparji znamenito vlogo. 2 svezka. Broš. oba 2 K, po pošti 40 v. več.

Koristka.
Roman iz ljubljanskega gledališkega življenja v polpreteklem času. Broš. 80 v, po pošti 20 v. več.

H. Kirchsteiger: Pod spovednim petatom.
Ta roman iz duhovskega življenja odkriva skrivnosti iz župnišč in duhovskega stanu sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva svezka. Broš. oba K 4 60, po pošti 40 v. več.

Zbirka znamenitih povesti.
I.
Štiri ruske slike.
Cena 60 v, s pošto 70 v.
Ta knjižica obsega štiri svetovnoslavnih povesti, ki so jih spisal Gorkij, Čehov in Turgenjev.

Novi obrtni red.
Slov. izdaja. 1 K, po pošti 1 K 10 v.

Novi vinski zakon,
ki ga mora imeti nabitega v svojih prostorih vsak gostilničar, vsak kavarnar, vsak vinotrtič in vsak vinogradnik.
Cena 70 v, s pošto 80 v.

Uzorna pravila
za obrtne zadruge.
Cena 50 v, s pošto 60 v.

Uzorna pravila
za pomožniške zbornice.
Cena 30 v, s pošto 40 v.